

Forslag

til

Lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere og lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere (Indsættelse af overgangsbestemmelse, bestemmelse til at udstille graveforespørgsler, beføjelse til at fastsætte regler om ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde m.m.)

§ 1

I lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018, som ændret ved lov nr. 1674 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, 2. pkt., ændres »sikre, at nærmere information om disse ledninger kan fremsendes.« til: »modtage og sammenstille ledningsoplysninger fra ledningsejere og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører. Endvidere er det Ledningsejerregistrets formål at udstille oplysninger til brug for samføring og koordinering af gravearbejder.«.

2. I § 2 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside.«

3. I § 3, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nye numre:

»2) er en offentlig myndigheds ledning, som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej,

3) er et føringsrør, jf. § 5, nr. 9,

4) er en vejafvandingsledning, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningselskab, og som er nedgravet i jorden,«

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 5 og 6.

4. I § 3, stk. 1, nr. 2, der bliver nr. 5, indsættes efter »stikledning«: », herunder fælles stikledning,«.

5. I § 5, nr. 3, ændres »en forbruger« til: »en eller flere forbrugere«.

6. I § 5, nr. 5, indsættes efter »fastlagt i en afstand af mindst 1 m fra ledningen på begge sider af denne«: », men således at det angivne område tager højde for den usikkerhed, der er ved en lednings placering.«.

7. I § 6, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Ministerens kan herunder fastsætte regler om, hvilke oplysninger disse ledningsejere skal registrere, når de indberetter til Ledningsejerregistret.«

8. § 8 affattes således:

»§ 8. Enhver af loven omfattet ledningsejer, som modtager en forespørgsel om ledningsoplysninger på en hverdag inden for almindelig arbejdstid, skal, snarest muligt og inden for 2 timer efter at forespørgslen er modtaget, sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret.

Lørdage, grundlovsdag, den 1. maj, den 24. december og den 31. december anses ikke for hverdage. Almindelig arbejdstid er mellem kl. 7 og 16 på hverdage, og 2-timersfristen løber inden for dette tidsrum. Modtages forespørgslen uden for almindelig arbejdstid på en hverdag eller på en dag, der ikke er en hverdag, skal ledningsejer sende de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag inden for almindelig arbejdstid.

Stk. 2. Skal en ledningsejer, der er omfattet af loven, behandle en forespørgsel om ledningsoplysninger manuelt, skal de nødvendige ledningsoplysninger sendes til Ledningsejerregistret, snarest muligt og inden for 2 hverdage efter at forespørgslen er modtaget.

Stk. 3. Bryder ledningsejers system til at sende ledningsoplysninger ned, skal ledningsejer sende ledningsoplysningerne, snarest muligt efter at systemet fungerer igen.

Stk. 4. En ledningsejer, der er omfattet af loven, kan i stedet for at sende de nødvendige ledningsoplysninger eller som supplement til disse meddele graveaktøren, at ledningen skal påvises på stedet.

Stk. 5. De nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger der indgår i nødvendige ledningsoplysninger, herunder oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller traceer, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, ledningers eller traceers placering i graveområdet og ledningers fareklasse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer, for så vidt angår visse ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt digitalt format, og at udlevering af ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret skal ske via de af Ledningsejerregistret udstillede webservices.

Stk. 8. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan ledningsejere, der er omfattet af § 6, stk. 3, kan udlevere ledningsoplysninger.«

9. Kapitel 3 a og 3 b ophæves og i stedet indsættes:

»Kapitel 3 a

Koordinering af gravearbejder og samføring

»§ 9 c. En ledningsejer eller graveaktør kan i Ledningsejerregistret annoncere et område, som ledningsejeren eller graveaktøren planlægger at skulle grave i.

Stk. 2. En ledningsejer eller graveaktør, der planlægger at grave i et område, kan forespørge i Ledningsejerregistret, om der er andre ledningsejere eller graveaktører, der planlægger at grave i samme område, så deres gravearbejder kan koordineres.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan annonceringen eller forespørgslen skal ske.

§ 9 d. En ledningsejer kan indberette til Ledningsejerregistret, at vedkommende har føringsrør i et område.

Stk. 2. En ledningsejer, der planlægger at føre nye ledninger i et område, kan forespørge i Ledningsejerregistret, om der er ledningsejere, der har føringsrør i området.

Stk. 3. Ledningsejeren skal svare på en forespørgsel om adgang til oplysninger om føringsrør snarest muligt og senest 2 uger efter datoen for modtagelsen af forespørgslen.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør skal ske. **Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at ledningsejere kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, herunder hvilke oplysninger ledningsejeren skal udlevere.**

Kapitel 3 b

Sammenstilling og videreformidling af ledningsoplysninger

§ 9 e. Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplysningerne fra ledningsejerne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører og andre brugere.

Stk. 2. Ledningsejerregistret kan ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som sendes til Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret kan dog gøres erstatningsansvarlig for fejl i sammenstillingen af ledningsoplysninger efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige.

Kapitel 3 c

Udstilling af graveforespørgsler

§ 9 f. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservices, så alle kan tilgå disse oplysninger.

Stk. 2. Ledningsejerregistret kan udstille graveforespørgslen, når denne er oprettet. Graveforespørgslen slettes 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og om hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan beslutte, at en graveforespørgsel skal anonymiseres, hvis særlige forhold taler for dette.«

10. I § 11, *stk. 3* og *4*, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 3.* Der kan opkræves rykkergebyr efter renteloven.«

§ 2

I lov nr. 1674 af 26. december 2017 om ændring af lov om registrering af ledningsejere, foretages følgende ændringer:

1. § 1, *nr. 7*, ophæves.

2. § 1, *nr. 17*, ophæves.

3. I § 2 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. I indfasningsperioden, som løber i 3 ½ år fra § 1, nr. 18 og 19, er sat i kraft, skal graveaktøren kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende regler og de nye regler.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 1, nr. 3-6 og 8-9, og § 2.

Stk. 3. Ledningsejer kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende regler i 3 ½ år, efter § 1, nr. 8, er sat i kraft.

Stk. 4. I indfasningsperioden, som løber i 3 ½ år, efter § 1, nr. 8, er sat i kraft, kan en ledningsejer tilslutte et eller flere af sine interesseområder til udlevering gennem Ledningsejerregistret, når ledningsoplysningerne for ledningen i interesseområdet opfylder de krav, der er fastsat i henhold til § 1, nr. 8, stk. 6 og 7, og ledningsejer kan modtage anmodninger og udlevere ledningsoplysninger via webservice i henhold til de krav, der er fastsat i henhold til § 1, nr. 8, stk. 7.

Stk. 5. Udleverer ledningsejer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, skal de nødvendige ledningsoplysninger uanset § 1, nr. 8, stk. 1, i indfasningsperioden på 3 ½ år udleveres snarest muligt og senest 5 hverdage, efter at forespørgslen er modtaget.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning

2. Lovforslagets indhold

2.1. Lovtekniske ændringer i lovforslaget

2.2. Indsættelse af overgangsbestemmelse i loven

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.3. Udstilling af graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservices

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.4. Ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.5. Krav til ledningsoplysninger, der udleveres

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.6. Sammenstilling af ledningsoplysninger og udlevering gennem Ledningsejerregistret

2.6.1. Gældende ret

2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.7. Koordinering af gravearbejder og samføring

2.7.1. Gældende ret

2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

4.1. Administrative og økonomiske omstillingskonsekvenser

4.2. Administrative økonomiske løbende konsekvenser

4.3. Øvrige efterlevelseskonsekvenser

4.4. Afledte konsekvenser

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forhold til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer

9. Sammenfattende skema

1. Indledning:

I folketingsåret 2017-18 blev lov om registrering af ledningsejere ændret, jf. lov nr. 1674 af 26. december 2017 om ændring af lov om registrering af ledningsejere, så Ledningsejerregistret kan videreudvikles. Når Ledningsejerregistret er videreudviklet, skal ledningsejere udlevere deres ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, der sammenstiller de modtagne ledningsoplysninger og gør disse tilgængelige for graveaktørerne for at gøre det administrativt lettere at udlevere og modtage ledningsoplysninger.

Ledningsejerne skal standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og opstille et system til automatisk besvarelse for at kunne efterleve kravene i den nye lov, og for at sikre en realistisk frist til dette, er der i loven indsat en indfasningsperiode på 3 ½ år, fra det videreudviklede Ledningsejerregister er sat i drift. Under indfasningsperioden kan en ledningsejer vælge, om denne vil udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret eller direkte til graveaktøren. En række af bestemmelserne i lovændringen fra 2017 skal derfor først sættes i kraft 3 ½ år, efter systemet er sat i drift. Denne løsning er blevet valgt, fordi det vil gøre det muligt for ledningsejerne løbende at begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, og så graveaktørerne kan begynde at høste fordelene ved de standardiserede oplysninger, efterhånden som ledningsejerne kobler sig på systemet.

Der er imidlertid ikke i 2017-lovændringen taget højde for Ledningsejerregistrets beføjelser i indfasningsperioden. Ledningsejerregistret har hjemmel til at modtage ledningsoplysningerne, men ikke til at gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktørerne. Dette skyldes, at ledningsejerne, indtil de nye bestemmelser træder i kraft, er forpligtet til at udlevere ledningsoplysninger direkte til graveaktøren efter de gældende bestemmelser. Det betyder, at Ledningsejerregistret i indfasningsperioden vil være en tjenesteyder, der udfører en opgave på vegne af graveaktører og ledningsejere, og at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet som tjenesteyder vil yde statsstøtte til både ledningsejere og graveaktører i denne periode, se pkt. 2.1.

Loven skal derfor ændres, så der indsættes en overgangsbestemmelse i loven, som gælder i de første 3 ½ år, efter at loven er trådt i kraft. Indsættelsen af overgangsbestemmelsen vil betyde, at resten af bestemmelserne kan sættes i kraft på en gang, og at ledningsejere kan udlevere efter de hidtidig gældende regler under indfasningsperioden og kan begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, når de er klar. Indsættelsen af en overgangsbestemmelse i loven betyder, at loven kan gennemføres efter hensigten.

Derudover ændres loven på en række andre områder. F.eks. indsættes en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler for ledningsejere, der ejer ledninger, som ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, så disse ledningsejere kan registrere deres ledninger i Ledningsejerregistret og være synlige for graveaktører. Der indsættes også en bestemmelse, så ministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservices, og lovens anvendelsesområde ændres, så stikledninger nu også omfatter fælles stikledninger.

Endelig bliver fem bestemmelser fra lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, ophævet og indsat på ny i dette lovforslag af lovtekniske grunde. Det skyldes, at der ikke kan ændres i en lovændring, der endnu ikke er trådt i kraft. Bestemmelserne ophæves og indsættes derfor med samme ordlyd og bemærkninger og med de ændringer, der er behov for i bestemmelserne.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Lovtekniske ændringer i lovforslaget

Af lovtekniske grunde har det været nødvendigt at ophæve og indsætte fem bestemmelser fra lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere og indsætte disse bestemmelser i dette lovforslag. Loven fra 2017, se pkt. 2.2.2., er udformet, så det er meningen, at lovforslaget træder i kraft af tre omgange. De pkt., der ønskes ændret, er endnu ikke trådt i kraft. Dette løses lovteknisk ved at ophæve de bestemmelser ændringen omhandler og indsætte dem igen med den ønskede tilføjelse eller ændring.

Punkt 2.5.-2.7. er for en stor dels vedkommende en afskrift af bemærkningerne i L37, 2017-18 FT-samlingen, forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere fra 2017. Punkterne er dog blevet opdateret i det omfang, det er muligt. F.eks. er pkt. 2.5. om krav til ledningsoplysninger, der udleveres, blevet opdateret i det omfang det har været muligt at uddybe, hvordan beføjelserne til klima-, energi- og forsyningsministeren er blevet udmøntet i udkast til bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft samtidig med dette lovforslag sættes i kraft af ministeren.

Lovforslagets § 1, nr. 3, er indsat, fordi der er behov for at ændre i et nummer i lov om registrering af ledningsejere § 3, stk. 1, nr. 2. Dette nummer bliver til nr. 5, når lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere § 1, nr. 7, bliver sat i kraft. Det har været nødvendigt at ophæve denne ændring i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, og indsætte ændringen i dette lovforslag for at kunne gennemføre den anden ændring. Samtidig kan ændringspunktet ændres en lille smule fordi ændringen i 2017 blev lidt bredere, end det var hensigten. Det drejer sig om det nye nummer 2, om ”offentlig myndigheds ledning”.

Lovforslagets § 1, nr. 8, er i vidt omfang en ren gentagelse af bestemmelsen fra lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. Bestemmelsen ophæves og indsættes på ny, fordi der skal indsættes en sætning i stk. 7, og der indsættes et nyt stk. 8. Ophævelsen af bestemmelsen og indsættelsen på ny er således en konsekvens af, at der er behov for at ændre i bestemmelsen. Det nye, der skal indsættes er en uddybning af beføjelsen til klima-, energi- og forsyningsministeren i stk. 7 for at sikre, at ministeren kan fastsætte regler om, at udlevering af ledningsoplysninger skal ske via webservices. Dette har hele tiden været en forudsætning, men blev ikke beskrevet tydeligt nok i lovforslaget i 2017 i bemærkningerne. Derudover indsættes der en ny beføjelse til ministeren i stk. 8, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, hvordan ledningsejere, der ønsker at registrere en ledning frivilligt i Ledningsejerregistret, kan udlevere ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren ikke har mulighed for at opfylde lovens krav, se punkt 2.3.

Lovforslagets § 1, nr. 9, er i vidt omfang en gentagelse af kapitel 3 a og 3 b. De to kapitler ophæves og indsættes på ny med denne bestemmelse, fordi der er behov for at ændre i § 9 d, stk. 4, og fordi der indsættes et kapitel 3 c (§ 9 f) for at kunne udstille graveforespørgsler. § 9 d, stk. 4, skal ændres for at sikre, at Ledningsejerregistret kan understøtte en forpligtelse til at anvende Ledningsejerregistret til at udlevere oplysninger til brug for samføring. Klima-, energi- og forsyningsministeren får derfor en beføjelse til at fastsætte regler, se punkt 2.6. Kapitel 3 c (§ 9 f) indsættes, fordi visse graveforespørgsler indeholder persondata. Klima-, energi- og forsyningsministeren skal derfor have en hjemmel for at kunne udstille personoplysninger. Det får ministeren med § 9 f.

2.2. Indsættelse af overgangsbestemmelse i loven

2.2.1. Gældende ret

Efter lov om registrering af ledningsejere, jf. lovebekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018, skal ledningsejerne udlevere ledningsoplysninger til en graveaktør, der har sendt en forespørgsel om ledningsoplysninger til ledningsejeren via Ledningsejerregistret. Ledningsejer skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage, efter ledningsejer har modtaget forespørgslen, og ledningsoplysningerne kan udleveres i det format, som ledningsejer har oplysningerne i, hvilket f.eks. kan være digitaliserede ledningsoplysninger eller ældre papirkort uden målfaste oplysninger.

Med lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere skal ledningsejere udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret sammenstiller de modtagne ledningsoplysninger og gør disse tilgængelige for graveaktører i Ledningsejerregistrets kortviser eller som data, der kan hentes af graveaktøren og anvendes i graveaktørens eget system.

Loven træder i kraft i tre omgange: 1. januar 2018, primo 2020, når det videreudviklede Ledningsejerregister forventes idriftsat og endelig 3 ½ år efter at systemet er sat i drift. Bestemmelserne om Ledningsejerregistrets funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger sættes i kraft, når systemet bliver idriftsat. Bestemmelserne om ledningsejernes udlevering af ledningsoplysninger og graveaktørernes modtagelse af ledningsoplysningerne gennem Ledningsejerregistret sættes i kraft 3 ½ år efter, at systemet er sat i drift.

Først når samtlige bestemmelser i lovændringen er trådt i kraft, vil det være Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets (Ledningsejerregistrets) myndighedsopgave at sammenstille ledningsejernes udleverede ledningsoplysninger og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for den graveaktør, der har sendt en forespørgsel om ledningsoplysninger.

De forskellige ikrafttrædelsestidspunkter skyldes, at ledningsejerne skal have tid til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger samt udvikle systemer til at kunne udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Ledningsejere har derfor fået en indfasningsperiode på 3 ½ år til at blive klar til at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. I denne periode på 3 ½ år, kan ledningsejerne vælge mellem at udlevere efter de hidtidig gældende bestemmelser, dvs. udlevere ledningsoplysninger direkte til den graveaktør, der har forespurgt om ledningsoplysninger, eller efter de nye bestemmelser med udlevering af ledningsoplysninger tilbage til Ledningsejerregistret.

Hensigten med indfasningsperioden på 3 ½ år er, at ledningsejerne kan begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, når ledningsejeren er klar til det.

Bestemmelsernes ikrafttræden 3 ½ år efter at det videreudviklede Ledningsejerregister er idriftsat, er dog blevet en hindring for hensigten. Det skyldes, efter gældende ordlyd, at det under indfasningsperioden ikke er en myndighedsopgave for Ledningsejerregistret at sammenstille og udlevere de sammenstillede ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret kan modtage og sammenstille ledningsoplysningerne, men ikke udlevere disse til graveaktørerne uden at indgå en tjenesteyderaftale med både ledningsejere og graveaktører, og uden at udleveringen kommer til at ske i strid med reglerne om statsstøtte, se nærmere om problemstillingen i pkt. 2.2.2.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det foreslås i § 3, at der indsættes en overgangsbestemmelse i stk. 3-5, som skal gælde de første 3 ½ år, efter § 1, nr. 8 er trådt i kraft og en overgangsbestemmelse i § 2, nr. 3, som skal gælde de første 3 ½ år, efter § 1, nr. 18 og 19, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere er trådt i kraft.

Ledningsejerregistret videreudvikles p.t., så bestemmelserne i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere kan implementeres i registret, og registrets nye funktioner kan blive klar til at sammenstille og udlevere ledningsoplysninger. Det forventes, at det videreudviklede Ledningsejerregister vil være klar til brug primo 2020, forventet den 1. januar 2020.

Når den nye funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger og kortviseren sættes i drift, igangsættes indfasningsperioden. Ledningsejere vil herefter have 3 ½ år til at blive klar til at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. I de 3 ½ år skal ledningsejere udlevere ledningsoplysninger direkte til graveaktørerne efter de hidtidig gældende bestemmelser, se pkt.

2.2.1. Det er hensigten, at ledningsejerne kan vælge, hvornår de vil begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret i indfasningsperioden.

Under indfasningsperioden på 3 ½ år vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet være en tjenesteyder på lige fod med andre private tjenesteydere, hvis en ledningsejer udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Dette skyldes, at ledningsejerne ikke er forpligtet til at udlevere ledningsoplysningerne gennem Ledningsejerregistret.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har fået en bevilling og kan benytte gebyrmidler til at videreudvikle Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistrets betalingsmodel er fastsat i bekendtgørelse nr. 639 af 30. maj 2018 om registrering af ledningsejere, så en graveaktør betaler et gebyr, der dækker Ledningsejerregistrets drift m.m., når graveaktøren forespørger om ledningsoplysninger i registret.

En ledningsejer, der udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret under indfasningsperioden, betaler ikke for den ydelse, som ledningsejeren modtager af Ledningsejerregistret. Dette skyldes, at graveaktører betaler for den ydelse, som ledningsejeren modtager af Ledningsejerregistret, mens ledningsejerne selv vil betale for ydelsen, hvis denne får en anden tjenesteyder til at udlevere ledningsoplysninger for sig. Ledningsejere vil dermed under indfasningsperioden modtage statsstøtte fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

En graveaktør, der modtager ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, betaler for ydelsen med udlevering af sammenstillede ledningsoplysninger, som graveaktøren modtager af Ledningsejerregistret, men kun til det i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere fastsatte gebyrloft, som pt. er på 104.000 kr. Graveaktøren betaler i dag selv udgiften til sammenstillingen af ledningsoplysningerne til brug for gravearbejdet enten ved selv at sammenstille oplysningerne eller betale en tjenesteyder for ydelsen. Det må forventes, at ydelsen hos en privat tjenesteyder vil være dyrere, end den merudgift der vil være forbundet med, at Ledningsejerregistret står for sammenstillingen. Graveaktøren får derved i indfasningsperioden, ydelsen med sammenstilling af ledningsoplysninger billigere eller uden betaling, når gebyrloftet er nået, gennem Ledningsejerregistret end ved betaling af privat tjenesteyder. Det betyder, at en graveaktør modtager statsstøtte af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Når indfasningsperioden er afsluttet, og hele lovændringen er sat i kraft, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets myndighedsopgave at sammenstille og udlevere ledningsoplysninger, og ministeriet vil derfor ikke længere yde ledningsejere og graveaktører statsstøtte.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil endvidere under indfasningsperioden få en konkurrencemæssig fordel frem for private tjenesteydere. Dette skyldes, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet får en bevilling og gebyrmidler til at videreudvikle Ledningsejerregistret, så ledningsoplysninger kan udleveres gennem registret. Andre potentielle tjenesteydere, der vælger, at gå ind på markedet med at udlevere og sammenstille standardiserede ledningsoplysninger, skal selv finansiere et system til den nye måde at udlevere ledningsoplysninger, i de 3 ½ år, indtil det bliver

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets myndighedsopgave at udlevere sammenstillede ledningsoplysninger. De potentielle tjenesteydere vil dermed få 3 ½ år til at afskrive omkostningerne til udvikling af deres systemer, svarende til indfasningsperioden.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet får dermed en konkurrencefordel i forhold til andre potentielle tjenesteydere, fordi ministeriet får en bevilling, og fordi Ledningsejerregistret kan afskrive systemet over en længere periode end andre tjenesteydere, der derfor med en vis sandsynlighed vil være dyrere at anvende end Ledningsejerregistret.

Det er dog en tænkt situation, at tjenesteydere skulle gå ind på markedet, især i forhold til at udvikle løsninger, der kan sammenstille standardiserede ledningsoplysninger. Dette skyldes, at markedet formodes at være begrænset i indfasningsperioden, fordi ledningsejerne vil være i gang med at omstille deres systemer og standardisere deres ledningsoplysninger, og at ledningsejerne løbende vil begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret under indfasningsperioden.

Der er dog en risiko for, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan blive indklaget for Konkurrencerådet for at yde statsstøtte til ledningsejere og graveaktører og udøve konkurrenceforvridende tjenesteydelser i markedet, hvis loven ikke ændres, så ministeriet får myndighedsopgaven med at udlevere ledningsoplysninger, når det videreudviklede Ledningsejerregister sættes i drift.

Det foreslås derfor, at der indsættes en overgangsbestemmelse i § 2, nr. 3, og i § 3, stk. 3, så klima-, energi- og forsyningsministeren kan sætte alle bestemmelser i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere og dette lovforslag i kraft, når det videreudviklede Ledningsejerregister idriftsættes.

Ved at indsætte en overgangsbestemmelse og sætte alle bestemmelser i kraft på en gang, får Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet myndighedsopgaven med at udlevere ledningsoplysninger, når det videreudviklede Ledningsejerregister idriftsættes. Overgangsbestemmelsen vil give ledningsejerne 3 ½ år til at udvikle deres systemer og standardisere deres ledningsoplysninger, ved at ledningsejerne i indfasningsperioden kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende bestemmelser, og ved at fastsætte en bestemmelse om, at graveaktørerne i de 3 ½ år skal kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende bestemmelser og efter de nye bestemmelser. Indsættelsen af overgangsbestemmelsen vil dermed sikre, at lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere kan gennemføres efter hensigten.

For at give ledningsejerne mulighed for at begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret hurtigere, foreslås det i § 3, stk. 4, at ledningsejerne, der har flere interesseområder, kan standardisere og digitalisere ledningsoplysningerne inden for et interesseområde først og udlevere ledningsoplysningerne inden for dette interesseområde gennem Ledningsejerregistret, selv om ledningsejeren udleverer ledningsoplysninger i andre interesseområder direkte til graveaktøren. På den måde behøver ledningsejere ikke have standardiseret og digitaliseret alle ledningsoplysninger, før ledningsejeren kan begynde at udlevere gennem Ledningsejerregistret. Har en ledningsejer flere forsyningsarter inden for det samme interesseområde, og er digitalt parat til at udlevere en enkelt forsyning efter de nye krav, kan ledningsejer oprette et interesseområde for hver forsyningsart eller vente til alle forsyningsarter inden for samme interesseområde er klar til udlevering gennem Ledningsejerregistret.

Det foreslås endvidere i § 3, stk. 5, at ledningsejerne i indfasningsperioden, vil skulle udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget. En graveforespørgsel anses for modtaget af ledningsejer, når graveanmodningen er gjort tilgængelig enten via webservice eller afsendt via mail.

Efter de hidtidig gældende bestemmelser i lovens § 8 skal ledningsejer udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget. Dette ændres med lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, så ledningsejere skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og senest inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid, som er fra kl. 7-16.

Den hidtidig gældende bestemmelse foreslås dog videreført i overgangsbestemmelsen, så ledningsejere under indfasningsperioden skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er indsendt.

Bestemmelsen foreslås indsat, fordi en graveaktør, der modtager ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret efter de nye bestemmelser og direkte fra ledningsejeren efter de hidtidig gældende bestemmelser, skal vente, indtil graveaktør har modtaget alle ledningsoplysninger, før graveaktør må grave. Dette betyder, at en graveaktør kan komme til at vente maksimalt 5 hverdage på ledningsoplysninger.

Fastsættes der et krav om, at ledningsejer skal udlevere senest inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid under indfasningsperioden, kan dette pålægge ledningsejere en byrde, uden at en graveaktør får en tilsvarende fordel, fordi graveaktøren alligevel kan komme til at vente op til 5 hverdage, hvis andre ledningsejere udleverer efter de hidtidig gældende bestemmelser.

I indfasningsperioden skal graveaktøren stadig kunne modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere. Det foreslås derfor i § 2, nr. 3, at graveaktører i indfasningsperioden skal kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende bestemmelser. Dette betyder, at graveaktører stadig kan modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere, der endnu ikke er begyndt at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

2.3. Udstilling af graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservices

2.3.1. Gældende ret

Ledningsejerregistret har siden 2015 udstillet graveforespørgsler sammen med aktive oprettede samgravningsannoncer for at give et overblik over aktiviteter til koordinering af gravearbejder. Graveforespørgslerne ligger til rådighed for alle på Ledningsejerregistrets hjemmeside.

Udstillingen anvendes primært til koordinering af gravearbejde, men kan også anvendes i forbindelse med undersøgelse af graveskader, samt benyttes af borgere, der ønsker at kontakte en entreprenør vedr. afspærring eller stilladser. Oplysningerne benyttes endvidere i forbindelse med kommunernes forvaltningsopgaver.

For at fremme mulighederne for synergi og for bedre koordinering af gravearbejder kan klima-, energi- og forsyningsministeren udstille andre myndigheders data, hvis udstillingen overholder reglerne i databeskyttelsesforordningen samt udveksling af data mellem forskellige forvaltningssystemer. På Ledningsejerregistrets hjemmeside udstilles f.eks. data fra vejforvaltningssystemernes om ”råden over vej”.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Ledningsejerregistret har siden 2015 udstillet graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside, for at gøre det lettere at koordinere gravearbejde og derved nedbringe antallet af gravearbejder og herved også antallet af graveskader. Hjemlen til at udstille graveforespørgsler har været knyttet til Ledningsejerregistrets formål om at forhindre graveskader, men formuleringen har imidlertid ikke været klar, og med den nye databeskyttelsesforordning, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysning og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), er der derfor behov for at give Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet en klar hjemmel til at udstille graveforespørgsler, fordi nogle få graveforespørgsler indeholder personoplysninger, f.eks. navn.

Det foreslås derfor i § 1, nr. 9, § 9 f, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler, fordi udstilling af graveforespørgsler kan give ledningsejere og graveaktører samt myndigheder et samlet overblik over grave- og anlægsaktiviteter i et graveområde med henblik på at koordinere gravearbejde med andre graveaktiviteter eller til myndighedernes administrative sagsbehandling. Øget koordinering af gravearbejde nedbringer antallet af gravearbejder og derved antallet af graveskader og gravegener for det omkringliggende samfund.

Det foreslås i § 1, nr. 9, § 9 f, stk. 2, at graveforespørgslerne kan udstilles fra oprettelsestidspunktet og indtil 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvor længe en graveforespørgsel skal være offentlig tilgængelig, hvis særlige forhold gør sig gældende, og hvad disse særlige forhold kan være. Særlige forhold kan f.eks. være hjælp til at afklaring af ansvar i forbindelse med en graveskade.

Det foreslås endvidere i § 1, nr. 9, § 9 f, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan beslutte, hvornår en graveforespørgsel kan anonymiseres. Ministeren gives denne mulighed for at sikre, at privatpersoner, der har foretaget en graveforespørgsel i Ledningsejerregistret, kan få anonymiseret en graveforespørgsel ved henvendelse til Ledningsejerregistret.

Det er vigtigt, at graveforespørgslerne udstilles, så alle kan se disse, både af hensyn til muligheden for at koordinere gravearbejder, men også af hensyn til myndighedernes administrative sagsbehandling og for at kunne finde en graveaktør, der har gravet i et område, hvis der er sket en graveskade. Da der er personoplysninger i nogle få graveforespørgsler, skal der være mulighed for at disse oplysninger kan anonymiseres, hvis forespørgeren ønsker dette. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan derfor anonymisere en graveforespørgsel, hvis en person anmoder om dette.

Anonymiseringen gælder alene i forhold til udstilling af data og derfor ikke ved registreringen af en graveforespørgsel. Muligheden for at få en graveforespørgsel anonymiseret kan derfor ikke misbruges af aktører, der ønsker at undgå at blive stillet til regnskab for en eventuel graveskade.

Lovforslaget forventes ikke at have implementeringskonsekvenser for offentlige myndigheder, da det allerede i dag sikres, at databeskyttelsesforordning og lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysning og

om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), overholdes, og adgang til persondata følger reglerne i persondataforordningen og databeskyttelsesloven.

2.4. Ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde

2.4.1. Gældende ret

Efter gældende ret, lovens § 6, stk. 3, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, i hvilket omfang andre ledningsejere end de af loven forpligtede ledningsejere kan indberette oplysninger til Ledningsejerregistret.

Bestemmelsen har ikke været anvendt, men det har været fast praksis, at alle ledningsejer kan oprette et interesseområde og udlevere ledningsoplysninger. Beføjelsen giver ikke mulighed for at fastsætte regler for ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde. De ledningsejere, der har oprettet et interesseområde på frivillig basis, f.eks. private borgere, ejerforeninger, ikke almene vandværker eller virksomheder der ejer en intern ledning, f.eks. en landmand, skal derfor udlevere ledningsoplysninger efter lovens bestemmelser.

Da der kan være betydelige omkostninger forbundet med graveskader på private ledningsnet, er det imidlertid vigtigt at være synlig i Ledningsejerregistret, så graveaktøren kan være opmærksom på tilstedeværelsen af eventuelle private ledninger.

Når § 1, nr. 8, træder i kraft, vil det betyde, at ledningsejere skal udlevere standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger via webservices inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid, som er 7-16, hvis en ledningsejer stadig ønsker at være registreret i Ledningsejerregistret.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det foreslås, at der indsættes to nye beføjelser til klima-, energi- og forsyningsministeren i § 1, nr. 7 og 8, i loven, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, at ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, kan registrere sig i Ledningsejerregistret (§ 1, nr. 7), og hvilke regler, der skal gælde for eventuel udlevering af ledningsoplysninger for disse ledningsejere (§ 1, nr. 8 (§ 8, stk. 8)).

Beføjelserne foreslås indsat, fordi ledningsejere, når § 1, nr. 8, sættes i kraft, skal udlevere standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger via webservices inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid. Disse krav kan ledningsejere, der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis ikke altid opfylde, fordi det kan være omkostningstungt for disse ledningsejere at udlevere ledningsoplysninger efter de nye krav og det ikke altid står mål med antallet af graveanmodninger de modtager.

Lovens formål er bl.a. at sikre forsyningssikkerhed i samfundet. Virksomheders ledninger, som ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde eller privates ledninger er også udsatte for graveskader, og det bør fortsat være muligt for ledningsejere, som ikke er forpligtet til at være registreret i Ledningsejerregistret, at registrere interesseområder og udlevere ledningsoplysninger på andre vilkår.

Beføjelsen i § 1, nr. 7, kan anvendes til at fastsætte regler om, hvordan en ledningsejer skal være registreret i Ledningsejerregistret, så ledningsejere og graveaktører kan komme i kontakt med hinanden.

Beføjelsen i § 1, nr. 8 (§ 8, stk. 8), kan benyttes til at fastsætte regler for udlevering af ledningsoplysninger, og om der skal udleveres ledningsoplysninger. Beføjelsen kan f.eks. udnyttes til at fastsætte regler om, at en graveaktør vil blive informeret om tilstedeværelse af ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde. Beføjelsen kan desuden benyttes til at fastsætte regler om, hvordan en sådan ledningsejer kan kontaktes, eller om der skal udleveres ledningsoplysninger, og hvilke frister der skal overholdes, hvis der udleveres ledningsoplysninger.

Beføjelserne forventes først at blive anvendt, når det nærmere behov for regler er undersøgt. Indfasningsperioden vil blive anvendt til at undersøge, hvor mange ledningsejere der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis, og om der er behov for regler for disse ledningsejere.

En ledningsejer, som ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, vil fortsat kunne vælge at oprette et interesseområde og udlevere ledningsoplysninger efter lovens hovedregel. Det vil betyde, at ledningsejeren skal standardisere og digitalisere ledningsoplysningerne og udlevere disse gennem Ledningsejerregistret efter gældende regler.

2.5. Krav til ledningsoplysninger, der udleveres

Dette afsnit er en gentagelse af bemærkningerne til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. Bemærkningerne indsættes her med visse opdateringer af teksten, f.eks. hvor der vides mere om, hvordan en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren udmøntes.

2.5.1. Gældende ret

Den gældende lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 578 af 6. juni 2011, indeholder i § 8 et krav om, at ledningsejeren hurtigst muligt og senest 5 hverdage efter en graveforespørgsel er modtaget, skal sende de nødvendige ledningsoplysninger direkte til graveaktøren eller indgå aftale om påvisning på stedet. Den gældende § 9, stk. 1, fastsætter, at en graveaktør ikke må påbegynde gravearbejdet, før de nødvendige ledningsoplysninger er blevet indhentet, og at gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Det gældende krav om nødvendige ledningsoplysninger er blevet strammet op i lovgivningen. I 2005 var kravet, at ledningsejeren skal sende de nødvendige ledningsoplysninger inden for 14 dage. I 2008 blev fristen ændret fra 14 dage til 5 hverdage. I 2009 blev der indsat en beføjelse til økonomi- og erhvervsministeren, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om ledningsejernes udlevering af ledningsoplysninger, herunder hvilke oplysninger der skal fremgå af det fremsendte materiale. Loven blev ændret, fordi graveaktørerne havde erfaringer med, at nogle ledningsejere ikke udleverede de oplysninger, som graveaktørerne havde brug for, til at kunne grave forsvarligt, men i stedet henviste graveaktørerne til at søge ledningsoplysninger andre steder f.eks. på ledningsejernes hjemmesider eller til at spørge ledningsejerne igen for supplerende ledningsoplysninger. Ændringen i 2009 skulle derfor sikre, at graveaktørerne alene skulle søge ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Efter den gældende § 9, stk. 1, skal enhver, der erhvervmæssigt udfører gravearbejder, forespørge om ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret inden gravearbejdet påbegyndes. Forpligtelsen gælder for enhver, der erhvervmæssigt udfører gravearbejder eller indhenter ledningsoplysninger til brug for planlægning af gravearbejder. Dette kan f.eks. være entreprenører og andre. Personer, der udfører hobby- eller fritidsbetonet gravning, er dog ikke omfattet af loven, ligesom landmænd, der udfører markarbejde på egne marker, og personer, der udfører f.eks. havearbejder og

selvbyggerarbejde, heller ikke vil være omfattet af loven, men private borgere eller landmænd vil kunne indhente ledningsoplysninger, hvis de ønsker at vide, om der ligger ledninger på deres ejendom.

Der stilles i gældende ret ingen krav til, hvordan ledningsoplysninger sendes til graveaktøren. Ledningsejerne skal sende ledningsoplysninger til graveaktører eller andre personer til brug for planlægning af gravearbejder og til brug for selve gravearbejdet eller andre lovlige formål. Graveaktøren skal derfor, når der sendes en forespørgsel om ledningsoplysninger, give oplysninger om gravearbejdet, herunder om den påtænkte geografiske udstrækning og graveperiode og omfang og arten af gravearbejdet. Disse oplysninger skal ledningsejeren anvende for at vurdere, hvad der er de nødvendige ledningsoplysninger, der så skal sendes til graveaktøren. Ledningsoplysninger sendes i det format, ledningsejerne har oplysningerne i, hvilket kan være alt fra præcise, vektoriserede ledningsoplysninger til en scanning af et ældre papirkort uden målfaste oplysninger.

En følge af dette er, at graveaktører eller rådgivere, der skal planlægge og gennemføre et gravearbejde, kan få ledningsoplysningerne i lige så mange forskellige formater, som der er ledningsejere i graveområdet. Desuden modtager de disse oplysninger i tilfældig orden, og der forestår et stort sorteringsarbejde for at få de modtagne ledningsoplysninger samlet til de enkelte graveopgaver.

Beføjelsen i § 8 til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal fremgå af det fremsendte materiale, er udmøntet i § 18, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 639 af 30. maj 2018 om registrering af ledningsejere, med senere ændringer. Efter § 18, stk. 3, skal de udleverede ledningsoplysninger have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet. Retspraksis om graveskader, herunder en principiel Højesteretsdom af 18. december 2013 (Ugeskrift for Retsvæsen 2014, s. 925ff.) og en række landsretsdomme (bl.a. Ugeskrift for Retsvæsen 2014, s. 1252 ff. og 2016, s. 3666ff.), viser, at det er en konkret vurdering, der afgør, om det er ledningsejer eller graveaktør, der bærer ansvaret for graveskaden. Dommene viser, at ledningsejer er ansvarlig for at sende de nødvendige ledningsoplysninger eller indgå aftale med graveaktøren om påvisning, hvis ledningsejer ikke kan sende de nødvendige ledningsoplysninger, og at graveaktøren er forpligtet til at grave under hensyntagen til disse ledningsoplysninger og anden lovgivning i øvrigt. Graveaktøren skal således, når graveaktøren har modtaget ledningsoplysningerne, tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de indhentede oplysninger, jf. lovens § 9, stk. 1. Graveaktøren skal bedømme ledningsoplysningerne ud fra forholdene i graveområdet.

Udgangspunktet for graveaktøren må derfor være de modtagne ledningsoplysninger, da det er ledningsejer, der har ansvaret for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger. Hvis der ikke er noget på graveområdet eller i det udleverede kortmateriale, der klart giver grundlag for mistanke om, at de modtagne ledningsoplysninger er forkerte, kan graveaktøren grave i tillid til ledningsoplysningerne. Graveaktøren bør dog lokalisere ledningerne, evt. med prøvegravning, så der ikke sker skader på dem.

Derudover skal graveaktøren, når der graves, overholde anden relevant lovgivning, f.eks. vejlovens bestemmelser om koordinering af gravearbejder, eller at der skal ansøges om gravetilladelse hos vejmyndighederne, før der må graves på en offentlig vejs areal.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

På baggrund af retspraksis i de senere år har Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet overvejet, om begrebet 'nødvendige ledningsoplysninger' skal defineres i loven. Lov om registrering af ledningsejere har ikke fastsat krav til, hvordan ledningsoplysninger skal sendes, og hvad de skal indeholde. Der stilles dog krav om, at det skal være de nødvendige ledningsoplysninger, som ledningsejeren sender til graveaktøren, og i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere er det fastsat, at ledningsoplysningerne skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet. At ledningsoplysningerne skal være 'umiddelbart anvendelige' betyder, at ledningsoplysningerne skal have en sådan præcision og udformning, at de kan tjene deres formål: At være et planlægningsgrundlag for gravearbejde for at undgå graveskader. Og det betyder endvidere, at ledningsoplysningerne skal kunne anvendes af graveaktør til gravearbejdet, uden at graveaktøren skal henvende sig til ledningsejeren igen for at få flere oplysninger om ledningen.

I dommene, der meget overordnet nævnes under 2.5.1., har ledningsejer fået erstatning for en graveskade, hvis graveaktøren f.eks. har gravet uden at have indhentet ledningsoplysninger, har gravet uden at anvende de indhentede ledningsoplysninger, har anvendt dem forkert eller ikke har givet de indhentede ledningsoplysninger videre til den, der skulle grave. Graveaktøren er derimod blevet frifundet, når de modtagne ledningsoplysninger har været mangelfulde (ledningerne ligger langt fra, hvor de burde ligge og uden for sikkerhedsmarginen), og der ikke har været noget på graveområdet, der har givet mistanke om, at ledningsoplysningerne ikke skulle være korrekte. Det foreslås derfor i forslaget § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 5), at definere begrebet 'nødvendige ledningsoplysninger'. Begrebet er ikke defineret i den gældende lov, men det fremgår dog af bemærkningerne til § 8 i forslaget fra 2003, jf. FT 2003-04: 1348, 5242; A 1709 (lovforslag 52), at de nødvendige ledningsoplysninger er de oplysninger, der er relevante for det planlagte gravearbejde, og af bekendtgørelse om registrering af ledningsejere § 18, stk. 3, fremgår det, at de nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet. Formålet med at definere begrebet i forslaget vil være at præcisere forventningerne til kvaliteten af de udleverede ledningsoplysninger for at lette planlægningen og gennemførelsen af gravearbejde og dermed medvirke til at nedbringe antallet af graveskader. Det foreslås derfor, at bestemmelsen fra bekendtgørelsen flyttes over i loven, således at de nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Som det klare udgangspunkt skal graveaktøren kunne stole på de udleverede ledningsoplysninger, medmindre der er forhold i ledningsoplysningerne eller på graveområdet, som giver klart grundlag for mistanke om, at der må være fejl i ledningsoplysningerne. Dette betyder dog ikke, at graveaktøren bare kan se på ledningsoplysningerne og grave uden at tage hensyn til, hvordan der ser ud på graveområdet. Graveaktøren skal tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger. Ledningerne bør derfor lokaliseres på en sikker måde.

Det foreslås endvidere i § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 6), at klima-, energi- og forsyningsministeren får beføjelse til at fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger nødvendige ledningsoplysninger som minimum skal indeholde, når de sendes. Beføjelsen er en videreførelse af gældende ret, idet ministeren efter den gældende lovs § 8 kan fastsætte regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder hvilke oplysninger der skal fremgå af det fremsendte materiale. Beføjelsen kan anvendes til at udmønte kravene til nødvendige ledningsoplysninger. Beføjelsen kan anvendes til at fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne som et minimum skal have tilknyttet visse oplysninger, f.eks. oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller tracéer, der er nedlagt i

jorden, ledningernes eller tracéernes placering i graveområdet, ledningernes fareklasse og oplysningerne om ledningsoplysningernes nøjagtighed.

En ledningsejer kan have nedlagt et antal ledninger samlet i et tracé, som her forstås som en rende eller grav, hvori der ligger en eller flere ledninger eller føringsrør samlet. Disse ledninger er ikke opmålt på ledningsniveau, men på tracéniveau. Det foreslås derfor, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsejer skal oplyse om det antal ledninger eller tracéer, der er i graveområdet, og hvor ledningerne eller tracéerne er placeret i graveområdet. Hvis ledningsejer har oplysningerne, kan ledningsejer endvidere oplyse, hvor mange ledninger der ligger i tracéet, og om antallet af ledninger varierer, men dette vil ikke være et krav. Det vil sammen med følgegruppen blive overvejet, om det for nye ledninger skal være en pligt at oplyse, hvor mange ledninger der ligger i tracé.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at ledningsejeren skal give oplysninger om ledningsoplysningernes nøjagtighed, f.eks. hvilken nøjagtighedsklasse ledningen hører til. Kravet om at give oplysninger om ledningsoplysningerne nøjagtighed vil gøre graveaktøren i stand til at inddrage disse oplysninger i planlægningen af gravearbejdet. Dette krav kan f.eks. blive udmøntet i en række nøjagtighedsklasser for ledninger, f.eks. 0-0,5 meter, 0,5-1 meter og 1-1,5 meter. Ved at fastsætte en række nøjagtighedsklasser vil graveaktører have en bedre mulighed for at vurdere, hvor forsigtige de skal være, når de skal finde ledningerne i graveområdet, og når de skal vurdere, om de skal anmode om påvisning i graveområdet. De bør dog som udgangspunkt forsøge sig med prøvegravninger, før de anmoder om påvisning efter lovens § 9, stk. 3, som formuleret i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere § 1, nr. 18.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan derudover fastsætte regler om, at ledningsejeren skal udlevere oplysninger om ledningens forsyningsart eller fareklasse. Disse oplysninger vil gøre graveaktøren bedre i stand til at bedømme, hvor farlige disse er. Det kan f.eks. forårsage store skader på mennesker, gravemaskiner og omgivelserne, hvis en gasledning graves over, eller en virksomhed kan miste indtægter, hvis ledninger, der forsyner virksomheden med strøm eller internetforbindelse, graves over. Derudover kan kravene, der fastsættes i bekendtgørelsen, f.eks. være oplysninger om, at de horisontale koordinater (x og y) skal oplyses for alle ledninger, mens den vertikale koordinat (z) kun skal oplyses for nye ledninger, men ministeren vil også kunne fastsætte regler om, at ledningsejer skal udlevere andre ledningsoplysninger.

Beføjelsen er blevet udmøntet med inddragelse af følgegruppen, der er nedsat til at deltage i arbejdet med realiseringen af Initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020. Beføjelsen er i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret udmøntet, så de nødvendige ledningsoplysninger bliver oplysninger, der vil være til hjælp for graveaktørerne, men ikke fastsætter unødige krav for ledningsejerne. Bekendtgørelsen vil blive sat i kraft samtidig med lovændringen.

Endelig skal det sikres, at ledningsejer stadig kan medsende supplerende oplysninger, når ledningsoplysningerne udleveres. Det kan være nødvendigt for ledningsejeren at give ekstra oplysninger, f.eks. oplysning om, at ledningsejer skal kontaktes, inden der graves, fordi ledningsejer skal være til stede, når der graves på grund af ledningens fareklasse. Der kan være tale om oplysninger fra styrede underboringer og profiltegninger m.m., eller ekstra oplysninger, der skal gøre det lettere for graveaktøren at finde ledningerne i graveområdet. Disse oplysninger kan være særdeles vigtige at få med til graveaktøren.

For ledninger, der allerede er nedgravet i jorden eller er nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet, når forslaget § 1, nr. 8 (lovens § 8) træder i kraft, kan der for ledningsejeren være meget arbejde forbundet med at skulle efterleve kravene, der er fastsat i medfør af § 1, nr. 8, stk. 6 (lovens § 8, stk. 6). Dette skyldes, at ledningsejere ikke i alle tilfælde vil have alle de oplysninger, der er nødvendige ledningsoplysninger, f.eks. fordi oplysninger om ledningerne ikke blev dokumenteret, da ledningen blev gravet ned.

Der foreslås derfor i § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 6), at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at en ledningsejer for så vidt angår visse ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, alene skal opfylde de krav, der fastsættes til de nødvendige ledningsoplysninger i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Formålet med beføjelsen er, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsejer for de ledninger, der er nedgravet i jorden eller er nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet på en dato, som ministeren fastsætter, kun skal udlevere ledningsoplysningerne, der er fastsat krav om i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, i det omfang ledningsejer har dem. Det forventes, at denne dato vil blive 3 ½ år efter at det videreudviklede Ledningsejerregister bliver idriftsat. Ledningsejeren skal således ikke indhente nye oplysninger eller grave sine ledninger op for at opfylde kravene fastsat i medfør af § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 6). Der vil derfor blive indsat mulighed for, at ledningsejer i de felter, der skal udfyldes, kan oplyse, at ledningsejer ikke har registreret disse oplysninger. Ledningsejer skal kun opfylde kravene, i det omfang ledningsejer har oplysningerne. Ledningsejer vil dog stadig være ansvarlig for at sende de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren.

For nye ledninger, der nedgraves i jorden eller nedgraves i eller anbringes på havbunden inden for søterritoriet, 3 ½ år efter sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret er sat i drift, skal ledningsejer som et minimum udlevere de ledningsoplysninger, der fastsættes regler om i medfør af § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 6). Ledningsejer vil dog også for disse ledninger være ansvarlig for at sende de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren, og ledningsejer kan derfor have behov for at sende andre ledningsoplysninger, end de ledningsoplysninger der fastsættes regler om.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 7), at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt format, og at udleveringen skal ske via de af Ledningsejerregistret udstillede webservices. Den foreslåede § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 7), er ny i forhold til gældende ret, og er en udmøntning af initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020. Udmøntningen af initiativ 6.3 vil lette den administrative byrde, der er forbundet med sammenstillingen af ledningsoplysninger i forbindelse med gravearbejde. Som forholdene er nu, skal hver enkelt graveaktør selv stå for sammenstillingen af de modtagne ledningsoplysninger, med den risiko der er for fejlkilder og fejlsammenstilling af ledningsoplysningerne, fordi de kan komme i forskellige formater. En ny funktion i Ledningsejerregistret vil stå for sammenstillingen af ledningsoplysninger, før de stilles til rådighed for graveaktøren, hvilket forudsætter, at der fastsættes krav til ledningsoplysningerne, så de let kan sammenstilles uden tab af data, og til udleveringen af ledningsoplysningerne til Ledningsejerregistret.

Da standarder kan ændre sig over tid, udmøntes Digitaliseringsstrategien 2016-2020, initiativ 6.3, med en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren for at sikre, at ministeren med inddragelse af følgegruppen kan fastsætte regler om standardisering og videreudvikle eller ændre standarden, hvis dette bliver nødvendigt, f.eks. hvis standarden ændres. Det forventes, at beføjelsen vil blive anvendt til at fastsætte krav om, at ledningsoplysningerne skal, og at der skal anvendes en bestemt standard til udveksling. Ledningsejerne vil få en indfasningsperiode til at digitalisere, dvs. vektorisere, ledningsoplysningerne for de ledninger, der allerede er nedgravet i jorden eller nedgravet eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet, når sammenstillingsfunktionen bliver sat i drift. Det foreslås således, at ledningsejerne vil få en indfasningsperiode på 3 ½ år til at digitalisere, dvs. vektorisere, deres ledningsoplysninger. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udfærdiget en bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, som har været i høring i foråret 2019. Bekendtgørelsen fastsætter de krav, der er til ledningsoplysninger og til ledningsejernes systemer, så ledningsejerne kan udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Bekendtgørelsen forventes at blive sat i kraft, samtidig med at ministeren sætter lovforslagets bestemmelser i kraft.

Følgegruppen har været inddraget i udmøntningen af beføjelsen i § 1, nr. 8, stk. 7 (lovens § 8, stk. 7), herunder hvilke krav der skal stilles til ledningsoplysningerne og til standarden, som ledningsoplysningerne bliver udvekslet efter.

Klima-, energi- og forsyningsministeren får en beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret gør ledningsoplysningerne tilgængelige for graveaktøren. Beføjelsen er blevet udmøntet med inddragelse af følgegruppen i bekendtgørelse om registrering af ledningsoplysninger og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Beføjelsen er blevet udmøntet, så ledningsoplysningerne er kommet frem til graveaktøren, når de er stillet til rådighed i Ledningsejerregistrets kortviser eller kan hentes i Ledningsejerregistret.

2.6. Sammenstilling af ledningsoplysninger og udlevering gennem Ledningsejerregistret

Dette afsnit er en gentagelse af bemærkningerne til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. Bemærkningerne indsættes her med visse opdateringer af teksten, f.eks. hvor der vides mere om, hvordan en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren udmøntes, eller hvor frister har rykket sig.

2.6.1. Gældende ret

Efter den gældende § 8 skal ledningsejere snarest muligt og senest 5 hverdage, efter at en graveforespørgsel er modtaget, sende de nødvendige ledningsoplysninger til den graveaktør, der har anmodet om ledningsoplysninger. Hverdage omfatter ikke lørdage, grundlovsdag, den 24. december og den 31. december. Ledningsejerne skal sende ledningsoplysninger til entreprenører, graveaktører eller andre personer til brug for planlægning af gravearbejder og til brug for selve gravearbejdet eller andre lovlige formål.

Der er i § 8 ikke fastsat krav om, at udleveringen skal ske på en bestemt måde, og ledningsejeren kan derfor i dag sende ledningsoplysningerne på den måde, som ledningsejeren ønsker. I dag sendes som udgangspunkt alle ledningsoplysninger som vedhæftede filer med e-mail til graveaktøren. Endvidere kan ledningsejer efter gældende ret sende de rekvirerede ledningsoplysninger via et link, hvorfra oplysningerne kan hentes. En del ledningsejere kan også supplere ved at fremsende ledningsoplysningerne i digitalt format.

Graveaktøren vil derfor i dag modtage ledningsoplysningerne i det format, som ledningsejerne kan udlevere. Dette betyder, at graveaktøren kan få ledningsoplysningerne i lige så mange forskellige formater, som der er ledningsejere i graveområdet, og graveaktøren skal herefter bruge tid på at få overblik over de forskellige ledningsoplysninger for at kunne tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de indhentede ledningsoplysninger.

Der er dog i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere § 18, stk. 3, krav om, at ledningsoplysningerne skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Et af formålene med Digitaliseringsstrategien 2016-2020, initiativ 6.3, er at effektivisere arbejdsgangene ved udlevering af ledningsoplysninger. Dette skal ske ved, at der etableres en digital platform for udvekslingen af data om nedgravet infrastruktur. Den vigtigste effektivisering i arbejdsgangene er, at graveaktøren fremover vil få stillet alle ledningsoplysninger for graveområdet til rådighed i samlet form og i et standardiseret og digitaliseret format. Dette skal være med til at gøre ledningsoplysningerne mere overskuelige og dermed reducere graveskaderne. Effektiviseringen af arbejdsgangene sker ved at standardisere og digitalisere ledningsoplysningerne og gøre arbejdsgangen mere automatiseret, men effektiviseringen er også med til at gøre arbejdsgangene hurtigere.

Det foreslås derfor i § 1, nr. 9, § 9 e, at Digitaliseringsstrategien 2016-2020, initiativ 6.3 udmøntes, ved at der etableres en ny funktion i Ledningsejerregistret. Ledningsejerne skal udlevere deres ledningsoplysninger til funktionen, der vil sammenstille ledningsoplysningerne, og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører eller andre brugere. Funktionen vil blive et nyt led i udvekslingen af ledningsoplysninger mellem ledningsejer og graveaktør og skal gøre de administrative byrder ved udvekslingen mindre og gøre det lettere at få overblik over ledninger i graveområdet.

Sammenstillingsfunktionen hænger sammen med standardiseringen, jf. pkt. 2.5.2. ovenfor. Sammenstillingen af ledningsoplysningerne i Ledningsejerregistret vil kun fungere, hvis der stilles krav til formatet og indhold for udleverede ledningsoplysninger, fordi Ledningsejerregistret ikke vil kunne sammenstille ledningsoplysningerne, hvis de er i forskellige formater eller uden målfaste oplysninger.

Den foreslåede sammenstillingsfunktion i Ledningsejerregistret vil gøre det lettere for graveaktørerne at finde ud af, hvor i graveområdet ledninger eller tracéer er placeret. Ledningsejerregistret vil sammenstille ledningsoplysningerne, så det fremmer overblikket over ledninger og tracéer i graveområdet. Herved har graveaktøren ikke længere selv den administrative byrde med sammenstilling af ledningsoplysningerne.

Det forventes, at graveaktørerne vil få adgang til ledningsoplysningerne, efterhånden som disse modtages af sammenstillingsfunktionen. Det forventes dog, at graveaktørerne først vil få klarmelding fra Ledningsejerregistret, når Ledningsejerregistret har modtaget svar fra alle ledningsejere, eller besked om eventuelle manglende svar, når fristen er udløbet. Et svar kan også være, at forespørgslen er udtaget til manuel behandling, at ledningen skal påvises af en ledningsejer, eller at der ikke findes ledninger i det pågældende graveområde.

Ledningsejerregistret kan ikke påtage sig ansvar for indholdet af de ledningsoplysninger, som gøres tilgængelig for graveaktøren, og Ledningsejerregistret kan derfor ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som ledningsejer sender til Ledningsejerregistret. Der er således ikke tænkt nogen ændring i den gældende retsstilling på dette punkt. Det er stadig ledningsejerens ansvar at sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret, og ledningsejeren har fortsat ansvaret for, at de udleverede nødvendige ledningsoplysninger er korrekte. Ledningsejerregistret sammenstiller kun de fremsendte ledningsoplysninger og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren.

En graveaktør vil derfor fortsat skulle rette henvendelse til ledningsejeren ved skader på ledninger, og ansvaret for graveskaden følger gældende retspraksis, hvoraf det fremgår, at ledningsejeren eksempelvis er ansvarlig for skader på ledninger, hvis ledningsejeren har udleveret fejlagtige ledningsoplysninger, ikke har udleveret ledningsoplysninger om ledningen, eller ikke er registreret med interesseområde i Ledningsejerregistret, mens graveaktøren er ansvarlig, f.eks. hvis graveaktøren ikke har indhentet ledningsoplysninger, har gravet uden at tage hensyn til de modtagne ledningsoplysninger eller ikke giver de modtagne ledningsoplysninger videre til den, der skal grave. Det vil dog fortsat være de konkrete omstændigheder, der afgør, hvem der har ansvaret for en graveskade.

Ledningsejerregistret vil derimod efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarlig for sammenstillingen af ledningsoplysningerne, hvis der sker en fejl under sammenstillingen af ledningsoplysninger, efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler. Ledningsejerregistret vil f.eks. efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarlig, hvis ledningsoplysningerne som følge af en fejl, som Ledningsejerregistret er ansvarlig for, kommer til at få en forkert placering i forhold til den placering, ledningen har i de ledningsoplysninger, som ledningsejer har sendt til Ledningsejerregistret.

Ledningsejerregistret vil derimod ikke kunne gøres erstatningsansvarlig for eventuelle skader på ledninger, som skyldes, at graveaktøren graver uden at have modtaget de sammenstillede ledningsoplysninger fra Ledningsejerregistret, f.eks. fordi funktionen til sammenstilling ikke er tilgængelig, og graveaktøren derfor ikke kan tilgå ledningsoplysningerne. Ledningsejerregistret vil heller ikke kunne gøres erstatningsansvarlig for en ledningsejers manglende eller for sene udlevering af ledningsoplysninger.

Der vil derfor blive opsat en række kontroller i sammenstillingsfunktionen for at minimere en række mulige fejl, f.eks. manglende udlevering af en ledningsforespørgsel til ledningsejerne, eller at ledningsoplysninger gøres tilgængelige for graveaktøren, selv om der mangler svar fra nogle ledningsejere, som er forespurgt, uden at graveaktøren gøres opmærksom på de manglende svar, så graveaktøren selv kan rykke ledningsejeren for svar. Der vil f.eks. kunne opsættes kontroller, der sikrer, at sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret ved, at funktionen skal have 7 svar fremsendt fra ledningsejere, hvis en graveforespørgsel har medført, at der er sendt 7 forespørgsler til ledningsejere. Sammenstillingsfunktionen vil dermed kunne advare en graveaktør, hvis der kun modtages svar fra 5 ud af de 7 ledningsejere, der har fået en forespørgsel.

Den nye funktion vil endvidere skulle have en logningsfunktion, der skal kunne dokumentere, hvad der er fremsendt af ledningsejerne, og hvad der er gjort tilgængelige for graveaktørerne. Logningen vil både logge aktiviteterne og selve de dokumenter, der er fremsendt til Ledningsejerregistret og

sammenstillingen, der er gjort tilgængelig for graveaktøren. Det vil under udviklingen af funktionen blive vurderet, hvordan der vil blive givet adgang til disse oplysninger i tilfælde af tvister mellem en ledningsejer og en graveaktør.

Klima-, energi- og forsyningsministeren får en beføjelse til at sætte bestemmelsen i kraft. Bestemmelsen vil blive sat i kraft, når den nye funktion er udviklet og kan sættes i drift. Det forventes, at dette vil ske primo 2020. Funktionen vil derefter kunne modtage vektoriserede ledningsoplysninger fra ledningsejere, sammenstille ledningsoplysningerne og gøre disse tilgængelige for graveaktører.

Det foreslås endvidere for at udmønte initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020, at ledningsejerne skal sende de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid. Det foreslås, at hverdage ikke omfatter lørdage, grundlovsdag, den 1. maj, den 24. december og den 31. december. Almindelig arbejdstid forstås som tidsrummet mellem kl. 7-16, og det foreslås, at fristen skal løbe inden for dette tidsrum på hverdage. Forespørger en graveaktør om ledningsoplysninger uden for dette tidsrum eller så sent inden for tidsrummet, at en ledningsejer ikke kan nå at svare på forespørgslen inden for almindelig arbejdstid, skal ledningsejeren svare snarest muligt og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag inden for almindelig arbejdstid. Forespørger en graveaktør f.eks. på ledningsoplysninger en hverdag kl. 15.45, behøver ledningsejer ikke at sende ledningsoplysninger før kl. 8.45 den næstkommende hverdag, hvis ledningsejer ikke kan nå at sende ledningsoplysningerne inden kl. 16 den hverdag, der forespørges. Forespørger graveaktøren om ledningsoplysninger på en dag, der ikke er en hverdag, behøver ledningsejer ikke at sende ledningsoplysningerne før den næstkommende hverdag.

Ledningsejerne skal sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret, der sammenstiller ledningsoplysningerne og gør disse tilgængelige for graveaktøren, når alle ledningsoplysningerne er modtaget fra de ledningsejere, der har modtaget graveforespørgslen. For særlige klasser af ledninger, f.eks. ledninger der er så farlige, at de skal påvises, kan ledningsejeren inden 2 timer sende en besked om, at ledningerne skal påvises, før gravearbejdet kan påbegyndes, eller oplyse, at ledningsejeren skal være til stede, når der graves i nærheden af ledningen. Gravearbejdet vil i disse tilfælde skulle finde sted efter nærmere aftale mellem graveaktøren og ledningsejeren. Det foreslås derfor, at graveaktøren, hvor ledningsejer har vurderet, at der skal ske påvisning af ledningen, først må grave, når ledningen er påvist.

Et gyldigt svar inden for 2 timer kan også være, at ledningsejere oplyser, at forespørgslen er udtaget til manuel behandling, fordi ledningsoplysningerne ikke kan udleveres automatisk, f.eks. fordi der er oplysninger, der ikke er tilgængelige. Ledningsejere vil i alle tilfælde kunne sende evt. andre oplysninger, der skal med til graveaktøren, i systemet. Disse oplysninger vil blive videreformidlet til graveaktøren.

Fristen foreslås nedsat fra 5 hverdage til 2 timer på hverdage inden for tidsrummet kl. 7-16, fordi over 70 % af ledningsoplysningerne i dag sendes inden for de første par timer. Dette repræsenterer dog kun ca. 300 ledningsejere ud af ca. 4000. Men mange ledningsejere er i gang med at forberede deres ledningsoplysninger og systemer, så de automatisk kan udlevere ledningsoplysningerne. Fristen på 2 timer fastsættes, fordi det forudsættes, at ledningsejerne kan sende ledningsoplysningerne automatisk.

For at sikre, at ledningsejere ikke skal have døgnbemanding, der kan tage over i tilfælde af systemnedbrud, foreslås det i § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 3), at der indsættes en undtagelse til 2 timers fristen, sådan at ledningsejer i tilfælde af nedbrud i ledningsejers system, der skal sende ledningsoplysninger, skal sende ledningsoplysningerne snarest muligt, efter at systemet fungerer igen. Det forventes ikke, at ledningsejer skal sende medarbejdere på arbejde om aftenen eller midt om natten, hvis systemet bryder ned, men at ledningsejer i stedet kan udbedre nedbruddet inden for almindelig arbejdstid. Det forventes, at der i Ledningsejerregistret vil blive udviklet en funktion, der kan registrere, hvis der ikke svares fra ledningsejers side, så graveaktøren kan advares om manglende svar.

Det foreslås endvidere i § 1, nr. 8 (lovens § 8, stk. 2), at en forespørgsel, der skal behandles manuelt, f.eks. fordi ledningsoplysningerne ikke kan udleveres automatisk, fordi der er oplysninger, der ikke er tilgængelige, skal behandles snarest muligt og inden for 2 hverdage. Der fastsættes en frist for at sikre, at en graveaktør ved, hvornår denne senest kan forvente svar, hvis graveaktøren fra Ledningsejerregistret modtager besked om, at en forespørgsel skal behandles manuelt af en ledningsejer.

Hovedreglen om, at de nødvendige ledningsoplysninger vil blive fremsendt inden 2 timer på hverdage inden for tidsrummet kl. 7-16 vil understøtte, at ledningsoplysninger stilles til rådighed hurtigere for graveaktørerne via den nye funktion i Ledningsejerregistret, som skal sammenstille ledningsoplysningerne. Dette skal forebygge, at graveaktørerne udfører gravearbejde uden at have fået ledningsoplysningerne. Der har været en stigning i antallet af graveaktører, der graver før eller samme dag, som de anmoder om at få ledningsoplysningerne. Den hurtigere arbejdsgang kan derfor være med til at reducere graveskaderne. Graveaktøren bør dog have indhentet ledningsoplysningerne i god tid forud for gravearbejdet, da ledningsoplysningerne bør være indhentet, når graveaktøren anmoder om gravetilladelse hos vejmyndigheden. Graveaktøren bør endvidere have forsøgt at koordinere sit gravearbejde, før der søges om gravetilladelse, og der ligger derfor en del arbejde før selve gravearbejdet, hvor graveaktøren kan gøre brug af ledningsoplysningerne.

Der foreslås indsat en overgangsbestemmelse i § 3, stk. 5, der i de første 3 ½ år efter at § 1, nr. 8, er sat i kraft, betyder, at ledningsejere kan udlevere ledningsoplysninger inden for 5 hverdage. Det bliver således først en pligt at udlevere ledningsoplysninger inden for 2 timer efter at forespørgslen er modtaget, 3 ½ år efter sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret er idriftsat.

Det forventes, at sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret vil være klar til idriftsættelse primo 2020. Ledningsejere får herefter en indfasningsperiode på 3 ½ år til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og indrette deres system til den hurtigere udlevering.

Kravene til aktørernes systemer, så de kan hente graveanmodninger og sende ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret, og kravene til ledningsoplysningerne er fastsat i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Beføjelsen er endvidere blevet udmøntet, så ledningsoplysningerne er kommet frem til graveaktøren, når de er stillet til rådighed i Ledningsejerregistrets kortviser eller kan hentes i Ledningsejerregistret. Følgegruppen har været inddraget i udarbejdelsen af bekendtgørelsen, der er blevet udarbejdet i løbet af efteråret 2018 og foråret 2019. Bekendtgørelsen vil træde i kraft, samtidig med at lovforslaget og lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere sættes i

kraft, forventet primo 2020. Ledningsejerne vil herefter have 3 ½ år til at gøre systemer og ledningsoplysninger klar til udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

2.7. Koordinering af gravearbejder og samføring

Dette afsnit er en gentagelse af bemærkningerne til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere. Bemærkningerne indsættes her med visse opdateringer af teksten, f.eks. hvor gældende ret har ændret sig siden 2017, eller hvor der vides mere om, hvordan en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren udmøntes.

2.7.1. Gældende ret

De gældende regler om gravetilladelser og koordinering af gravearbejder findes i §§ 73 og 74 i lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v. med senere ændringer (vejloven). Efter vejlovens § 74 har graveaktørerne pligt til at undersøge mulighederne for at koordinere gravearbejder og kan blive pålagt at dække det dokumenterede tab, som en anden graveaktør eller vejmyndighed har haft, hvis de ikke gør dette. Muligheden for at koordinere skal undersøges, før der graves, og før der anmodes om gravetilladelse.

Med lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere er der indsat en bestemmelse om, at en graveaktør eller ledningsejer kan annoncere et område, som graveaktøren eller ledningsejeren planlægger at grave i.

Ledningsejerregistret stiller en søgning til rådighed for brugerne. Søgningen finder andre aktive graveaktører inden for samme sted og periode. Den nye funktion til koordinering af gravearbejde er en tilføjelse til denne funktion. Det er frivilligt at anvende funktionen, da pligten til at koordinere gravearbejde er fastsat i vejlovens § 74, men funktionen skal gøre det lettere for graveaktører og ledningsejere at opfylde deres forpligtelse til at koordinere gravearbejder i vejlovens § 74.

En graveaktør eller ledningsejer kan ud over at annoncere et område, som graveaktøren eller ledningsejeren planlægger at grave i, også anvende funktionen til at undersøge, om andre graveaktører eller ledningsejere har oprettet et område, denne planlægger at grave i. Hvis dette er tilfældet, kan graveaktøren eller ledningsejeren henvende sig til den anden graveaktør eller ledningsejer, så de kan udnytte samme udgravning.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter § 9 c, stk. 3, fastsætte regler om, hvordan annoncering eller forespørgsel skal ske. Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, hvor de nærmere regler om, hvordan graveaktører og ledningsejere kan annoncere et område, hvori de ønsker at grave, eller lede efter andre, de kan grave sammen med, er fastsat.

Bekendtgørelse nr. 802 af 18. juni 2018 om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje i byer og bymæssige områder har i § 2 gjort det lovpligtigt at anvende Ledningsejerregistret til at koordinere gravearbejder, hvis ledningsejers ledninger er registreret i Ledningsejerregistret. Det har derfor siden 1. juli 2018 været fastsat, at Ledningsejerregistret skal anvendes til at koordinere gravearbejder.

Der er ikke i gældende ret krav om, at der skal søges efter føringsrør i Ledningsejerregistret til brug for samføring af ledninger.

De gældende regler om samføring (anvendelse af ledig kapacitet i føringsrør) findes i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015. Efter kapitel 2 i loven kan ledningsejere anmode om adgang til oplysningerne om netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur, f.eks. føringsrør. Netoperatøren skal snarest muligt og seneste 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen skriftligt afvise en anmodning, hvis netoperatøren ønsker at afvise anmodningen.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det foreslås i § 1, nr. 9, at lovens kapitel 3 a og 3 b ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt kapitel 3 a og 3 b. Dette er en lovteknisk ændring, fordi der skal ændres i § 9 d. For at kunne ændre i § 9 d er det nødvendigt at ophæve § 9 c om koordinering af gravearbejder og indsætte bestemmelsen på ny.

Lovens § 9 c indsættes uden ændringer, og gældende ret om, at en graveaktør eller ledningsejer kan annoncere et område, som graveaktøren eller ledningsejeren planlægger at grave i, og at en graveaktør eller ledningsejer kan undersøge, om andre graveaktører eller ledningsejere har oprettet et område, som denne planlægger at grave i, videreføres. Endvidere videreføres klima-, energi- og forsyningsministerens beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan graveaktører og ledningsejere skal annoncere et område, hvori de ønsker at grave, eller lede efter andre, de kan grave sammen med i et bestemt område.

Det foreslås i § 1, nr. 9, lovens § 9 d, at der etableres en funktion i Ledningsejerregistret, hvori der kan etableres en forespørgsel om ledig kapacitet i føringsrør. Det er frivilligt at anvende funktionen, der foreslås etableret for at gøre det lettere for ledningsejere at komme i kontakt med hinanden. Føringsrør er rør, hvori der kan føres andre ledninger. Denne type vil kunne anvendes til at føre andre ledninger i, og det skal derfor være muligt for ledningsejere at kunne registrere områder, hvor der er føringsrør af interesse. Dette vil gøre det muligt for andre ledningsejere eller graveaktører at søge på denne type ledninger og dermed komme i kontakt med relevante ledningsejere. For at kunne etablere en søgefunktion er forudsætningen, at der i Ledningsejerregistret tilføjes en ny ledningstype, føringsrør som derved får sit eget interesseområde i Ledningsejerregistret. Samføringsfunktionens søgningsfunktion vil herved kunne afgrænses til føringsrør i et geografisk afgrænset område.

Klima-, energi- og forsyningsministeren får beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør skal ske. Funktionen til indberetning og søgning af føringsrør er endnu ikke bygget og da løsningen forventes at ske med inddragelse af Ledningsejerregistrets følgegruppe, kan løsningen ikke beskrives nærmere i loven. Derfor indsættes en beføjelse til ministeren der senere kan udmøntes i en bekendtgørelse.

Derudover får klima-, energi- og forsyningsministeren en beføjelse til at fastsætte regler om, at ledningsejere kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret. Bestemmelsen gives for at gøre det lettere for ledningsejere at udlevere oplysninger, hvis ledningsejer vurderer, at det er lettere at gøre det gennem Ledningsejerregistret. Beføjelsen kan endvidere anvendes, hvis der bliver et behov for eller en efterspørgsel efter, at det bliver en pligt at udlevere oplysninger gennem Ledningsejerregistret. Pligten vil i givet fald skulle fastsættes med hjemmel i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., men der kan også være behov for at fastsætte regler om opfyldelsen af pligten efter denne bestemmelse.

Ledningsejeren skal i overensstemmelse med kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., svare snarest muligt og senest 2 uger, efter datoen fra modtagelsen af forespørgslen, på en henvendelse fra en anden ledningsejer. Ledningsejeren kan stille betingelser og vilkår for anvendelsen af føringsrøret i overensstemmelse med kravene i samme lovs kapitel 2.

Det er oplagt, at muligheden for samføring ligger i Ledningsejerregistret, da det har stor tilknytning til gravearbejde, og registret er landsdækkende. Udnyttelse af ledig kapacitet i føringsrør kan træde i stedet for gravearbejde, hvis det er muligt. Udnyttelsen af ledig kapacitet følger imidlertid af kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., og derfor kan funktionen i Ledningsejerregistret kun blive et tilbud om at benytte muligheden og ikke en pligt, idet der ikke kan indføres pligter, der hører under anden lovgivning. Med udnyttelsen af samføring vil en del gravearbejde undgås og omkostningerne til udrulning af infrastruktur til telekommunikationsformål vil kunne reduceres.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere fra 2017 havde økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. De økonomiske og administrative konsekvenser er afklaret med denne lov og er derfor ikke gentaget under dette punkt. Der kan læses mere om de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget fra 2017 i L37, 2017-18 FT-samlingen på link: https://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/L37/som_fremsat.htm

Lovforslaget skal sikre, at lovændringen fra 2017 kan udmøntes efter hensigten og har i sig selv ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget har været i høring hos Digitaliseringsstyrelsen vedr. principper for digitaliseringsklar lovgivning. Lovforslaget er tilpasset på baggrund af Digitaliseringsstyrelsens tilbagemelding.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Der er lavet en omfattende erhvervsøkonomisk konsekvensanalyse i forbindelse med lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, herunder en AMVAB foretaget af konsulenthuset EY, på vegne af Erhvervsstyrelsen. Den foreslåede lovændring er primært en juridiske tilpasning af loven vedtaget i 2017, og de selvstændige erhvervsøkonomiske konsekvenser er således begrænsede. Der kan læses mere om de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget fra 2017 i L37, 2017-18 FT-samlingen på link: https://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/L37/som_fremsat.htm

Udnyttelse af beføjelsen i lovforslagets § 1, nr. 7 og 8 (§ 8, stk. 8), får ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, mulighed for synlighed i Ledningsejerregistret. Disse ledningsejere har ikke omstillingsomkostninger til digitalisering af ledningsoplysninger, eller løbende økonomiske byrder til it-systemer og til udlevering af standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger.

Udnyttelse af beføjelsen i lovforslaget § 1, nr. 7 og 8 (§ 8, stk. 8), vil beføjelsen blive brugt til at fastsætte regler for registrering i Ledningsejerregistret og regler for udlevering af ledningsoplysninger. Ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, har ikke

administrative løbende byrder til udlevering af standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger.

Der er usikkerhed om antallet af ledningsejere, der vil falde ind under beføjelsen, og som derfor vil udnytte muligheden for at registrere sig på denne måde, men det forventes at dreje sig om et begrænset antal. De erhvervsøkonomiske gevinster og administrative konsekvenser forventes derfor at være begrænsede og ikke relevant at kvantificere.

De andre ændringer i lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Vurderingen af de økonomiske konsekvenser har været til høring i Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering, der vurderer, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere. Erhvervsstyrelsen er således enige i, at konsekvenserne af lovforslaget er begrænsede, og ikke nødvendige at kvantificere.

Det vurderes, at principperne for agile erhvervsrettet lovgivning ikke er relevante.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lov om registrering af ledningsejere har i udgangspunktet ikke pålagt borgere at udlevere ledningsoplysninger om ledninger, som borgeren ejer. Praksis har imidlertid givet nogle borgere en pligt til at udlevere ledningsoplysninger, fordi forsyningselskaber eller kommuner har pålagt nogle borgere ejerskab til visse ledninger, f.eks. i private fællesveje.

Lovforslaget skal sikre, at borgere ikke bliver pålagt pligterne ved at udlevere ledningsoplysninger ved at ændre definitionen af stikledninger, så borgere ikke skal løfte pligterne i loven.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forhold til EU-retten

Lovforslaget har ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra 16. juli 2019 til 22. august 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

3F (Fagligt Fælles Forbund), Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforbundet, Arriva, BAT-Kartellet, By og Havn, Byggesocietetet, Bygherreforeningen i Danmark, Center for Beredskabskommunikation, CO-Industri, Danish Cable Protection Committee, Danmarks Miljøportal, Danmarks Statistik, Dansk byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center (naturgasselskaberne), Dansk Industri (DI), Dansk IT, Dansk Ledningsejerforum, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Vejforening, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Beredskaber, Danske Kloakmestre, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Dansk Miljøteknologi (Miljøteknisk Brancheforening), Danske Havne, Danske Olieberedskabslagre, Danske Regioner, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den danske Landinspektørforening,

Ejendomsforeningen Danmark, ELFOR – Dansk Eldistribution, Energi og Olieforum, Energiform, Finansrådet, Forenede Danske Antenneanlæg, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Geoforum Danmark, Grundejernes Landsorganisation, Lokaltog A/S, Midtjyske Jernbaner A/S, Nordjyske Jernbaner A/S, Håndværksrådet, IT-branchen, KL (Kommunernes Landsforening), Kommunalteknisk Chefforening (KTC), Kort- og Landmålingsteknikernes Forening, Landbrug og Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Øresundsbron, Praktiserende Landinspektørers Forening, Realkreditrådet, Regionstog, Statens Lufthavsvæsen, Teleindustrien og Aalborg Universitet, Landinspektøruddannelsen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	<p>Udnyttes beføjelsen i lovforslaget § 1, nr. 7 og 8 (§ 8, stk. 8), vil beføjelsen blive brugt til at fastsætte regler for registrering i Ledningsejerregistret og regler for udlevering af ledningsoplysninger. Ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, har ikke omstillingsomkostninger til digitalisering af ledningsoplysninger, eller løbende økonomiske byrder til it-systemer og til udlevering af standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger.</p> <p>Der er usikkerhed om antallet af ledningsejere, der vil falde ind under beføjelsen, og som derfor vil udnytte muligheden</p>	Ingen

	<p>for at registrere sig på denne måde, men det forventes at dreje sig om et begrænset antal. De erhvervsøkonomiske gevinster forventes derfor at være begrænsede og ikke relevant at kvantificere.</p> <p>De andre ændringer i lovforslaget har ikke positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet</p>	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	<p>Udnyttes beføjelsen i lovforslaget § 1, nr. 7 og 8 (§ 8, stk. 8), vil beføjelsen blive brugt til at fastsætte regler for registrering i Ledningsejerregistret og regler for udlevering af ledningsoplysninger. Ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, har ikke omstillingsomkostninger til digitalisering af ledningsoplysninger, eller løbende økonomiske byrder til it-systemer og til udlevering af standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger.</p> <p>Der er usikkerhed om antallet af ledningsejere, der vil falde ind under beføjelsen, og som derfor vil udnytte muligheden for at registrere sig på denne måde, men det forventes at dreje sig om et begrænset antal. De administrative konsekvenser forventes derfor at være begrænsede og ikke relevant at kvantificere.</p> <p>De andre ændringer i lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.</p>	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at lovens § 2, stk. 1, ændres, så bestemmelsen afspejler, at Ledningsejerregistret fremover skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktørerne og ikke længere kun sikrer, at ledningsejerne kan fremsende nærmere information om sine ledninger direkte til graveaktørerne.

Det foreslås endvidere, at Ledningsejerregistret skal udstille oplysninger til brug for samføring og koordinering af gravearbejde.

Efter gældende ret fører Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet et register over ejere af ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium. Formålet med at føre Ledningsejerregistret er at skabe kontakt mellem ledningsejere og graveaktører eller andre, der har brug for oplysninger om ledningsejere eller de nedgravede ledninger. Ledningsejerregistret skaber derfor kontakt mellem parterne, så ledningsejerne kan udlevere ledningsoplysninger til graveaktører eller andre.

Ændringen af bestemmelsen er en konsekvens af, at Ledningsejerregistret skifter funktion, når videreudviklingen af Ledningsejerregistret er gennemført.

Ledningsejerregistret går fra at være en ren kontaktfremstilling mellem en ledningsejer og graveaktør, til at Ledningsejerregistret skal modtage ledningsoplysninger fra ledningsejerne og sammenstille disse, før de sammenstillede ledningsoplysninger gøres tilgængelige for graveaktørerne.

Endvidere får Ledningsejerregistret funktioner i forhold til at hjælpe aktørerne til at samføre ledninger og koordinere gravearbejder. Disse funktioner er en hjælp til at kunne opfylde de forpligtelser, som påhviler aktørerne efter lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015, og lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v. med senere ændringer (vejloven).

Til nr. 2

Det foreslås, at der i § 2 indsættes et *stk. 2*, hvorefter Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice.

Bestemmelsen er ny og er indsat, fordi det også er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets (i praksis Ledningsejerregistrets) opgave at stille disse oplysninger til rådighed for alle, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 9 (§ 9 f).

Til nr. 3

Af lovtekniske årsager er det nødvendigt at ophæve § 1, nr. 7, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere og indsætte bestemmelsen på ny ved denne bestemmelse. Grunden til, at det er nødvendigt at ophæve bestemmelsen er, at den endnu ikke er trådt i kraft, og det er nødvendigt at ændre i § 3, stk. 1, nr. 2, som bliver nr. 5, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 4. Dette kan kun gøres ved at ophæve denne § 1, nr. 7, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsoplysninger. Fordi bestemmelsen ophæves, ændres § 3, stk. 1, nr. 2, der blev indsat med § 1, nr. 7, så bestemmelsen får samme anvendelsesområde, som den havde i 2004, da lov om registrering af ledningsejere første gang blev vedtaget, jf. nedenfor.

Det foreslås, at der i § 3, *stk. 1*, indsættes 3 nye ledningstyper i anvendelsesområdet, så det fremover også skal omfatte en offentlig myndigheds ledning, føringsrør, jf. § 5, nr. 9, og vejafvandingsledninger, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab, og som er nedgravet i jorden.

Den gældende § 3 fastsætter lovens anvendelsesområde. Loven gælder for ejere af ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, såfremt ledningen

- 1) indgår i et kollektivt net,
- 2) fungerer som stikledning eller ledning, der afleder spildevand eller kølevand m.m. til et vandløb, til en sø eller til et havområde, eller
- 3) indgår i et privat brugerdrevet telenet, for hvilket nettets ejer har en årlig indkomst fra personer, som ikke er medejere, der overstiger 50.000 kr. om året.

Det foreslåede *nr. 2* medfører, at en offentlig myndigheds ledning, **som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej**, bliver omfattet af lovens anvendelsesområde.

Da loven blev vedtaget i 2004 var kommunale, amtslige og statslige ledningsejere omfattet af lovens anvendelsesområde i § 3, stk. 1, nr. 2, om ledninger, der helt eller delvist er beliggende i offentligt vejareal eller arealer udlagt til privat fællesvej. Dette fremgår af bemærkningerne til forslag om lov om registrering af ledningsejere § 3, nr. 2, at kommunale, amtslige eller statslige ledningsejere, der har ledninger, der fører strøm og signaler til gade- og vejbelysning, trafikstyringsanlæg, P-anlæg, trafikovervågning m.v. er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Ved en fejl faldt denne del ud af loven, da loven blev ændret i 2009, selv om formålet med lovændringen i 2009 ikke var at indskrænke loven til ikke længere at gælde for offentlige myndigheders ledninger, men i stedet at udvide lovens anvendelsesområde til at gælde for endnu flere ledninger beliggende på land og inden for det danske søterritorium. Ejer en offentlig

myndighed ledninger, der indgår i et kollektivt net, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, har disse ledninger dog hele tiden været en del af lovens anvendelsesområde.

Det foreslås dog, at en offentlig myndigheds ledning, som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej, indsættes, så loven igen helt entydigt vil omfatte de ledninger, som loven i 2004 omfattede, og som det hele tiden har været hensigten, at loven skulle omfatte. De ledningstyper, der dermed vil være omfattet af lovens anvendelsesområde, er ledninger, der er vigtige at beskytte mod graveskader. Bestemmelsen ændres en smule i forhold til ordlyden af bestemmelsen i forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, fordi lovforslaget omfattede mere, end 2004 loven gjorde. Efter 2004 loven er det kun ledninger, der er helt eller delvist beliggende i offentligt vejareal eller arealer udlagt til privat fællesvej. I lovforslaget fra 2017 var alle offentlige myndigheds ledninger omfattet, selv når ledningerne f.eks. er beliggende i en fodboldbane eller et andet sted, hvor der sjældent graves. Bestemmelsen foreslås derfor ændret, så den omfatter ledninger, der er helt eller delvist beliggende i offentligt vejareal eller privat fællesvej.

Det foreslåede *nr. 3* indsættes for at sikre føringsrør optimalt mod graveskader.

Ledningsejere, der ejer tomme føringsrør, er i dag ikke forpligtet til at registrere et interesseområde i Ledningsejerregistret, fordi tomme føringsrør ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde. Dette betyder, at en graveaktør kan komme til at grave føringsrør over, fordi graveaktøren ikke har nogen oplysninger om, at de er i graveområdet. Føringsrør kan derved blive beskadiget af gravearbejder, selv om de kan være af interesse både for den ledningsejer, som ejer ledningen, og for andre ledningsejere, som kan være interesseret i at føre deres ledning i føringsrøret for at spare etableringsomkostningerne og graveomkostninger ved at skulle lægge nye ledninger i jorden.

Med det foreslåede *nr. 4* indsættes vejafvandingsledning, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab, og som er nedgravet i jorden som en del af lovens anvendelsesområde. Ledninger, som tjener til afvanding af en vej er i dag undtaget fra anvendelsesområdet i den gældende lovs § 3, stk. 2.

Da vejafvandingsledninger er af stadig større betydning i forbindelse med håndtering af ekstreme nedbørssituationer og skybrud, og fordi det er blevet vigtigt at kunne sikre bortledningen af ekstrem nedbør hurtigt og sikkert, foreslås det, at vejafvandingsledninger skal være en del af lovens anvendelsesområde.

For at sikre, at vejafvandingsledninger, der ejes af borgere, f.eks. ejere af private fællesveje og private veje, der også ejer ledningerne i vejen, ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, foreslås det i nr. 4 indsat, at vejafvandingsledninger ejet af kommuner eller forsyningsselskaber er omfattet af anvendelsesområdet.

Det betyder, at vejafvandingsledninger i blandt andet offentlige veje medtages, og kommuner skal fremad oplyse om vejafvandingsledninger. Med til disse anlæg hører vejafvandingsriste og brønde som nødvendigt udstyr.

Til nr. 4

Det foreslås, at § 3, stk. 1, nr. 2, der bliver nr. 5, ændres, så stikledninger også omfatter fælles stikledninger.

Efter gældende ret er en stikledning en ledning, der forsyner en slutbruger. Dette har fået den konsekvens, at visse private ejere af fælles stikledninger er blevet omfattet af lovens anvendelsesområde, selv om dette ikke har været hensigten med loven.

Fælles stikledninger er stikledninger ejet af en eller flere slutbrugere. Disse ledninger vil f.eks. være ejet af boligforeninger, f.eks. hvor en boligforening ejer flere bygninger, hvor stikledningen forgrener og har endepunkt ved de enkelte bygninger og denne forgrening ikke ejes af forsyningsselskabet. Fælles stikledninger kan også optræde hos grundejerforeninger eller haveforeninger, hvor stikledningen forgrener sig til de enkelte bygninger.

Efter gældende ret forsyner en fælles stikledning mere end en slutbruger og vil derfor være at betragte som en del af forsyningsledningen, dvs. en del af et kollektivt net. Fælles stikledninger bør derfor registreres i Ledningsejerregistret.

Det foreslås derfor, at definitionen af stikledning ændres, så en stikledning kan forsyne en eller flere private slutbrugere.

Begrebet tilføjes for at imødekomme, at flere og flere grundejerforeninger får overdraget ledninger som en del af vejens tilbehør i forbindelse med kommunernes omlægning af kommunale veje til private fællesveje og i den forbindelse får overdraget ansvaret for det tilhørende ledningsnet.

Det har ikke været hensigten med Ledningsejerregistret at omfatte private ejere af stikledninger, herunder fælles stikledninger, f.eks. grundejerforeninger, haveforeninger eller boligforeninger, derfor uddybes begrebet stikledning til at kunne ejes af en eller flere slutbrugere, for at imødekomme eventuelle tvivlsspørgsmål der måtte opstå i forbindelse med udlægningen af offentlige veje til private.

Til nr. 5

Det foreslås, at definitionen af stikledning i § 5, nr. 3, ændres, så stikledninger kan forsyne en eller flere forbrugere.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at stikledninger også omfatter fælles stikledninger, der forsyner mere end en slutbruger, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 6

Det foreslås, at definitionen af interesseområde i § 5, nr. 5, ændres, så en ledningsejer ved fastlæggelsen af et interesseområde også skal tage højde for den usikkerhed, der er ved en lednings placering.

Efter de gældende regler skal et interesseområde fastlægges i en afstand af mindst 1 meter fra ledningen på begge sider af denne.

Ændringen er en konsekvens af, at ledningsejere skal oplyse om nøjagtigheden af deres ledningers placering, når der udleveres ledningsoplysninger. Med ændringen skal ledningsejer fastlægge interesseområdet med en afstand af mindst 1 m fra ledningen på begge sider af denne, på en sådan måde, så der også tages hensyn til usikkerheden ved ledningens placering. Ændringen vil betyde, at ledningsejer skal tage højde for den usikkerhed, der er ved en lednings placering.

Til nr. 7

Det foreslås, at der indsættes en ny beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren i § 6, stk. 3, pkt. 2, til at fastsætte regler om, at ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, kan registrere sig i Ledningsejerregistret (§ 6, stk. 3, 2. pkt.). Ministeren får endvidere en beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan disse ledningsejere kan udlevere ledningsoplysninger, se bemærkningerne til § 1, nr. 8 (§ 8, stk. 8).

Efter gældende ret jf. § 6, stk. 3, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, i hvilket omfang andre ledningsejere end de af loven forpligtede ledningsejere kan få adgang til at indberette oplysninger til registret. Bestemmelsen har ikke været anvendt, men det har været fast praksis, at enhver ledningsejer kunne oprette et interesseområde og udlevere ledningsoplysninger.

Beføjelsen giver ikke mulighed for at fastsætte andre regler for disse ledningsejere, og de ledningsejere, der har oprettet et interesseområde på frivillig basis skal udlevere ledningsoplysninger efter de gældende bestemmelser, dvs. overholde forpligtelserne i loven.

Når lovændringen fra 2017 træder i kraft, vil det betyde, at ledningsejere skal udlevere standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger via webservices inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid. Disse krav kan de ledningsejere, der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis, ikke altid opfylde, f.eks. hvis det er en landmand, der ejer en dræn- eller vandledning, som går hen over en offentlig vej fra en mark til en anden mark, eller det er en privat borger eller ejerforening, der ejer en ledning, de ønsker at registrere i Ledningsejerregistret for at beskytte mod graveskader.

Det er ikke lovens formål at beskytte private lodsejeres eller foreningers ledninger, men det har dog været tilladt for disse at registrere deres ledninger i et interesseområde frivilligt, da der kan være betydelige omkostninger forbundet med graveskader på private ledningsnet. Det er derfor vigtigt at være synlig i Ledningsejerregistret, så graveaktøren kan være opmærksom på eventuelle private ledninger.

Det bør derfor fortsat være muligt for private og virksomheder, som ikke er forpligtet til at registrere ledninger i Ledningsejerregistret, at registrere interesseområder.

Det foreslås derfor i § 6, stk. 3, 2. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren får en beføjelse til at fastsætte regler om, at disse ledningsejere kan registrere sig i Ledningsejerregistret.

Beføjelsen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger ledningsejeren skal indberette, f.eks. oplysninger om ledningsejerens navn og eventuelt cvr-nummer, ledningsejerens adresse, elektroniske postadresse og telefonnummer, interesseområdets udstrækning, og forsyningens art. Udnyttelsen af beføjelsen vil betyde synlighed for privatejede stikledninger og for ledninger der ejes af virksomheder, som ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Beføjelsen forventes først at blive anvendt, når det nærmere behov for regler for frivillige ledningsejere er undersøgt. Indfasningsperioden vil blive anvendt til at undersøge, hvor mange ledningsejere der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis, og om der er behov for regler for disse ledningsejere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det foreslås af lovtekniske hensyn at ophæve § 1, nr. 17, i lov nr. 1674 af 26. december 2017 om ændring af lov om registrering af ledningsejere og indsætte bestemmelsen på ny med denne bestemmelse. Grunden til, at den skal ophæves og indsættes på ny er, at der skal indsættes en sætning i stk. 7 og indsættes et nyt stk. 8 i bestemmelsen. Resten af bestemmelsen indsættes uden ændringer.

Det foreslås, at § 8 i lov om registrering af ledningsejere affattes på ny.

Efter gældende § 8 skal ledningsejeren, når en graveforespørgsel er modtaget, sende de nødvendige ledningsoplysninger til den graveaktør, der har anmodet om ledningsoplysninger, eller indgå aftale med denne om påvisning på stedet. Hverdage omfatter ikke lørdage, grundlovsdag, den 24. december og den 31. december. Ledningsejerne skal sende ledningsoplysninger til entreprenører, graveaktører eller andre personer til brug for planlægning af gravearbejder og til brug for selve gravearbejdet eller andre lovlige formål.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder hvilke oplysninger der skal fremgå af det udleverede materiale. Beføjelsen er blevet udmøntet i § 18, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 639 af 30. maj 2018 om registrering af ledningsejere, hvor det er fastsat, at de udleverede ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Graveaktøren skal derfor, når der sendes en forespørgsel om ledningsoplysninger, give oplysninger om gravearbejdet, herunder om den påtænkte geografiske udstrækning og graveperiode og omfang og arten af gravearbejdet. Disse oplysninger skal ledningsejeren anvende for at vurdere, hvad der er de nødvendige ledningsoplysninger, der skal sendes til graveaktøren. Ledningsoplysninger sendes i det format, ledningsejerne har oplysningerne i.

Hvis ledningsejeren ikke kan sende de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren, skal ledningsejeren indgå aftale med denne om påvisning på stedet. Ledningsejeren har således pligt til at indgå aftale om påvisning, hvis ledningsejeren ikke kan fremskaffe tilstrækkelige ledningsoplysninger til graveaktøren.

Påvisningspligten indebærer, at ledningsejeren skal give oplysninger om ledningens forløb, f.eks. ved tydelig markering af ledningens placering i graveområdet eller om nødvendigt ved frigravning af ledningen. Påvisningspligten gælder for ledningsejere og ikke f.eks. for private grundejere, der har private ledninger liggende på deres private ejendom, fordi disse ledningsejere ikke er omfattet af loven.

Den nyaffattede § 8 viderefører gældende ret om, at ledningsejere skal sende de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren eller aftale at påvise ledningen på graveområdet. Endvidere videreføres klima-, energi- og forsyningsministerens beføjelse til at fastsætte, hvilke oplysninger der skal fremgå af de nødvendige ledningsoplysninger, og hvordan de sendes. Det nye i bestemmelsen er fristen for udlevering af ledningsoplysninger, og at der kan stilles krav til, hvilket format ledningsoplysningerne skal sendes i.

Efter de foreslåede *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, skal enhver af loven omfattet ledningsejer, som modtager en forespørgsel om ledningsoplysninger på en hverdag inden for almindelig arbejdstid, snarest muligt og inden for 2 timer, efter forespørgslen er modtaget, sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. Lørdage, grundlovsdag, den 1. maj, den 24. december og den 31. december anses ikke for hverdage.

Med hverdage forstås mandag til fredag. Dog anses helligdage, der falder på en hverdag, grundlovsdag, den 1. maj, 24. december og 31. december ikke som hverdage. Fristen på 2 timer på hverdage vil understøtte, at ledningsoplysninger stilles til rådighed hurtigere for graveaktørerne via den nye funktion i Ledningsejerregistret, som skal sammenstille ledningsoplysningerne. Dette skal forebygge, at graveaktørerne udfører gravearbejder uden at have fået ledningsoplysningerne. Den hurtigere arbejdsgang kan derfor være med til at reducere graveskader. Graveaktøren bør dog have indhentet ledningsoplysningerne i god tid forud for gravearbejdet, da ledningsoplysningerne bør anvendes, når graveaktøren anmoder om gravetilladelse hos vejmyndigheden.

Ledningsejerne skal sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. »Sende« skal forstås bredt og kan også være maskine-til-maskine overførsel, f.eks. at ledningsejeren sender via den nye funktion i Ledningsejerregistret, som foreslås etableret i lovforslagets § 1, nr. 20, § 9 e. For særlige klasser af ledninger, f.eks. ledninger der er så farlige, at de skal påvises, kan ledningsejeren inden 2 timer sende en besked om, at ledningerne skal påvises, før gravearbejdet kan påbegyndes, eller oplyse, at ledningsejeren skal være til stede, når der graves i nærheden af ledningen. Gravearbejdet vil i disse tilfælde skulle finde sted efter nærmere aftale mellem graveaktøren og ledningsejeren. Der er derfor i § 9, stk. 2, som affattet ved lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere § 1, nr. 18, indsat en bestemmelse om, at graveaktøren ikke må grave, før påvisning har fundet sted, når ledningsejer har vurderet, at der skal ske påvisning af ledningen.

Et gyldigt svar inden for 2 timer kan også være, at forespørgslen er udtaget til manuel behandling, fordi ledningsoplysningerne ikke kan udleveres automatisk, f.eks. fordi der er oplysninger, der ikke er tilgængelige. Ledningsejere vil i alle tilfælde kunne sende evt. andre oplysninger, der skal med til graveaktøren, i systemet. Disse oplysninger vil blive videreformidlet til graveaktøren. Efter det foreslåede *stk. 1, 3. og 4. pkt.*, er almindelig arbejdstid mellem kl. 7 og 16 på hverdage, og fristen på 2 timer løber kun inden for dette tidsrum. Modtages forespørgslen uden for almindelig arbejdstid på hverdage eller på en dag, der ikke er en hverdag, skal ledningsejer sende de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag inden for almindelig arbejdstid.

Bestemmelsen betyder, at en ledningsejer inden for almindelige arbejdstid, som er kl. 7-16 på hverdage, skal kunne svare på forespørgsler om ledningsoplysninger inden for 2 timer. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at graveaktørerne kan få ledningsoplysninger hurtigere i den periode af hverdagen, hvor de typisk arbejder, og at sikre, at en ledningsejer ikke skal have døgnbemanding til udlevering af ledningsoplysninger på hverdage, fordi ledningsejer skal være klar til at sende ledningsoplysninger snarest muligt og inden for 2 timer døgnet rundt på hverdage. Bestemmelsen skal endvidere sikre, at ledningsejerne også kan vedligeholde deres systemer, eller at der ikke skal kaldes folk på arbejde, hvis systemet bryder ned om aftenen.

Forespørger en graveaktør om ledningsoplysninger uden for tidsrummet kl. 7-16 på en hverdag eller så sent inden for tidsrummet, at en ledningsejer ikke kan nå at svare på forespørgslen inden for almindelig arbejdstid, er ledningsejer ikke forpligtet til at sende ledningsoplysningerne før den næstkommende hverdag mellem kl. 7-16. Forespørger en graveaktør f.eks. om ledningsoplysninger en hverdag kl. 15.45, behøver ledningsejer ikke at sende ledningsoplysninger før kl. 8.45 den næstkommende hverdag, hvis ledningsejer ikke kan nå at sende ledningsoplysningerne inden kl. 16 den hverdag, der forespørges. Forespørger en graveaktør om ledningsoplysninger på en dag, der ikke er en hverdag, behøver ledningsejer ikke at sende ledningsoplysningerne før den næstkommende hverdag inden for almindelig arbejdstid. Ledningsejer skal i sådanne situationer sende ledningsoplysningerne snarest muligt og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag.

Med forslaget *stk. 2* indsættes en ny bestemmelse, hvorefter enhver af loven omfattet ledningsejer, der skal behandle en forespørgsel om ledningsoplysninger manuelt, skal sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret snarest muligt og inden for 2 hverdage, efter at forespørgslen er modtaget.

Bestemmelsen er en undtagelse til *stk. 1* om udlevering af ledningsoplysninger inden for 2 timer og er indsat for at give ledningsejerne længere tid til at behandle og sende de nødvendige ledningsoplysninger, når forespørgslen skal behandles manuelt. Manuel behandling er f.eks., når ledningsejer ikke umiddelbart kan udlevere på grund af områdets størrelse eller omfanget af de ledningsoplysninger, der skal udleveres, eller hvis det udtages til påvisning på grund af ledningens beskaffenhed, f.eks. fordi det er farligt at beskadige ledningen, eller placeringen er ukendt. Fristen på 2 timer i *stk. 1* forudsætter, at ledningsejeren kan sende ledningsoplysningerne automatisk, og det kan derfor ikke forventes, at ledningsejeren vil kunne sende ledningsoplysningerne lige så hurtigt ved manuel behandling. Fristen er derfor sat til 2 hverdage, som skal forstås på samme måde som i *stk. 1*. Fristen er sat for give ledningsejeren rimelig tid til at behandle forespørgslen om ledningsoplysninger, men også for at graveaktøren ikke skal vente alt for længe på at få ledningsoplysningerne.

Efter det foreslåede *stk. 3* skal en ledningsejer, hvor ledningsejers system til at sende ledningsoplysninger bryder ned, sende ledningsoplysningerne hurtigst muligt, efter at systemet fungerer igen.

Bestemmelsen er ny og er en undtagelse til *stk. 1*. Bestemmelsen er indsat, så ledningsejer ikke skal have døgnbemanding, der kan tage over og sende de nødvendige ledningsoplysninger manuelt i tilfælde af systemnedbrud. Ledningsejer skal i stedet sende de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, efter at systemet fungerer igen.

Det forventes ikke, at ledningsejer skal sende medarbejdere på arbejde om aftenen eller midt om natten i tilfælde af systemnedbrud, men at ledningsejeren kan begynde at udbedre systemnedbruddet næstkommende hverdag.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører gældende ret om, at en ledningsejer, der er omfattet af loven, i stedet for at sende de nødvendige ledningsoplysninger eller som supplement til disse, kan meddele graveaktøren, at ledningen skal påvises på stedet.

Bestemmelsen giver ledningsejeren mulighed for at påvise ledningen i graveområdet i stedet for at sende ledningsoplysninger eller som supplement til de nødvendige ledningsoplysninger. Bestemmelsen kan anvendes, hvis ledningsejeren ikke kan sende de nødvendige ledningsoplysninger, fordi ledningsejeren ikke har dem, eller fordi ledningsejeren har behov for at være til stede, når der graves i nærheden af ledningen. Ledningsejeren kan f.eks. påvise, hvis ledningsoplysningerne er mangelfulde, eller ledningsejer har behov for at være til stede ved gravearbejdet, f.eks. fordi ledningerne er farlige at grave over. Der er derfor i § 9, stk. 2, som affattet ved § 1, nr. 18, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, der skal sættes i kraft samtidig med denne bestemmelse, indsat en bestemmelse om, at graveaktøren ikke må grave, før påvisning har fundet sted, når ledningsejer har vurderet, at der skal ske påvisning af ledningen.

En graveaktør kan efter § 9, stk. 3, som affattet ved § 1, nr. 18, stk. 3, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, som skal sættes i kraft samtidig med denne bestemmelse, anmode om påvisning, hvis graveaktøren ikke kan finde ledningen, således at der i lov om registrering af ledningsejere vil være 2 muligheder for påvisning af ledningen på graveområdet.

Påvisning af en ledning kan f.eks. ske ved tydelig markering af ledningens forløb i graveområdet og om nødvendigt ved frigravning af ledningen. Påvisningspligten gælder for de ledningsejere, der er omfattet af loven og ikke f.eks. for private grundejere, der har private ledninger liggende på deres private ejendom.

Påvisningspligten kan efter omstændighederne klares ved, at ledningsejer og graveaktør indbyrdes afklarer, hvor i forespørgselsområdet graveaktøren skal grave. Ledningsejer kan herefter vurdere, om det er relevant at påvise ledningen. Har graveaktøren f.eks. sendt en graveforespørgsel, der dækker et større område, end der skal graves i, behøver ledningsejeren ikke påvise ledningen, hvis graveområdet ikke vil omfatte det område, ledningsejers ledning er placeret i.

Med forslagets *stk. 5* defineres begrebet »nødvendige ledningsoplysninger«. Nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Bestemmelsen er en præcisering af gældende ret, idet ledningsejere allerede efter gældende ret skal sende de nødvendige ledningsoplysninger. Begrebet er ikke nærmere defineret i loven, men det fremgår af bemærkningerne til § 8 i forslaget fra 2003, jf. FT 2003-04: 1348, 5242; A 1709 (lovforslag 52), at de nødvendige ledningsoplysninger er de oplysninger, der er relevante for det planlagte gravearbejde, og det fremgår af § 18, stk. 3 i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, at de nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Formålet med at definere begrebet er at præcisere forventningerne til kvaliteten af det udleverede ledningsmateriale for at lette planlægningen og gennemførelsen af gravearbejde og dermed medvirke til at nedbringe antallet af graveskader. *Stk. 5* præciseres derfor ved, at bekendtgørelsen om registrering af ledningsejere § 18, stk. 3 indsættes i loven, således at de nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet. At ledningsoplysningerne skal være umiddelbart anvendelige betyder, at ledningsoplysningerne skal have en sådan præcision og udformning, at de kan tjene deres formål: At være et planlægningsgrundlag for gravearbejder for at undgå graveskader. Og det betyder endvidere, at ledningsoplysningerne skal kunne anvendes af graveaktør til gravearbejdet, uden at

graveaktøren skal henvende sig til ledningsejeren igen for at få flere oplysninger om ledningen. Det er således ledningsejers ansvar at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren. Som det klare udgangspunkt skal graveaktøren kunne stole på de udleverede ledningsoplysninger, medmindre der er forhold i ledningsoplysningerne eller på graveområdet, som giver klart grundlag for mistanke om, at der må være fejl i ledningsoplysningerne. Dette betyder dog ikke, at graveaktøren bare kan se på ledningsoplysningerne og grave uden at tage hensyn til, hvordan det ser ud på graveområdet. Graveaktøren skal tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger. Ledningerne bør derfor lokaliseres på en sikker måde, før der graves med en maskine, medmindre graveaktøren er sikker på, at der ikke er andre ledninger, der hvor der skal graves.

I det foreslåede *stk. 6* får energi-, forsynings- og energiministeren en beføjelse til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger der indgår i nødvendige ledningsoplysninger, herunder oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller tracéer, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, ledningers eller tracéers placering i graveområdet og ledningers fareklasse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer for så vidt angår visse ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Beføjelsen er en videreførelse af gældende ret. Beføjelsen kan anvendes til at fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne som minimum skal have tilknyttet oplysninger om forsyningsart, om antal ledninger eller tracéer, der er nedlagt i jorden, ledningernes eller tracéernes placering i graveområdet, ledningers fareklasse og oplysningerne om ledningsoplysningernes nøjagtighed. Med tracé menes en rende eller grav, hvori der kan ligge en eller flere ledninger eller føringsrør.

Ledningsejere kan have nedlagt et antal ledninger sammen i et tracé. Disse ledninger er ikke alle opmålt på ledningsniveau, men på tracéniveau. Hvis ledningsejer har oplysningen, kan ledningsejeren oplyse, hvor mange ledninger der ligger i tracéet, og om antallet af ledninger varierer, men det vil ikke være et krav at gøre det. Det vil sammen med følgegruppen blive overvejet, om det for nye ledninger skal være en pligt at oplyse, hvor mange ledninger der ligger i tracé.

Ved endvidere at stille krav til ledningsejeren om at oplyse ledningsoplysningernes nøjagtighed, f.eks. i hvilken nøjagtighedsklasse ledningen hører til, vil graveaktøren få en række oplysninger, der er vigtige for planlægningen af gravearbejdet. Det samme gælder for kravet om at oplyse om ledningens forsyningsart eller fareklasse. Disse oplysninger vil gøre graveaktøren bedre i stand til at bedømme, hvor farlige disse er. Det kan f.eks. forårsage store skader på mennesker, gravemaskiner og omgivelserne, hvis en gasledning graves over, eller koste en virksomhed indtægter, hvis ledninger, der forsyner virksomheden med strøm eller internetforbindelse, graves over.

Kravet om at give oplysninger om ledningsoplysningernes nøjagtighed vil gøre graveaktøren i stand til at inddrage oplysningerne i planlægningen af gravearbejdet. Dette krav kan f.eks. blive udmøntet i en række nøjagtighedsklasser for ledninger, f.eks. 0-0,5 meter, 0,5-1 meter og 1-1,5 meter. Ved at fastsætte en række nøjagtighedsklasser vil graveaktøren have bedre mulighed for at vurdere, hvor forsigtigt der skal graves efter ledningerne i graveområdet, eller om der skal anmodes om påvisning på graveområdet. Graveaktør bør dog som udgangspunkt forsøge sig med prøvegravninger, før de anmoder om påvisning efter § 9, stk. 3, som affattet ved § 1, nr. 18, i lov om registrering af

ledningsejere, som skal sættes i kraft samtidig med denne bestemmelse. Derudover kan reglerne, som fastsættes i bekendtgørelsen, f.eks. være, at ledningsejer skal sende oplysninger om ledningens horisontale koordinater (x og y) for alle ledninger, mens den vertikale koordinat (z) kun skal oplyses for nye ledninger, men klima-, energi- og forsyningsministeren vil også kunne fastsætte regler om, at ledningsejer skal udlevere andre ledningsoplysninger.

Klima-, energi- og forsyningsministerens beføjelse vil blive udmøntet, så de nødvendige ledningsoplysninger er oplysninger, der vil være til hjælp for graveaktørerne, men ikke fastsætter unødige krav for ledningsejerne så som krav til nyregistrering.

Beføjelsen vil blive udmøntet efter inddragelse af følgegruppen, der er nedsat til at deltage i arbejdet. Følgegruppen vil således blive inddraget i fastsættelsen af reglerne om, hvilke oplysninger der skal sendes sammen med de nødvendige ledningsoplysninger.

Det skal endvidere sikres, at ledningsejer kan medsende supplerende oplysninger, når ledningsoplysningerne udleveres. Det kan være nødvendigt for ledningsejeren at give ekstra oplysninger, f.eks. oplysning om, at ledningsejer skal kontaktes, inden der graves, fordi ledningsejer skal være til stede, når der graves. Der kan være tale om oplysninger om styrede underboringer og profiltegninger m.m., eller ekstra oplysninger, der skal gøre det lettere for graveaktøren at finde ledningerne i graveområdet. Disse oplysninger kan være særdeles vigtige at få med til graveaktøren, selv om de ikke falder ind under begrebet »nødvendige ledningsoplysninger«.

Det foreslåede stk. 6 giver endvidere energi-, forsynings- og energiministeren beføjelse til at fastsætte nærmere regler om, at ledningsejer, for så vidt angår visse ledninger der er nedgravet i jorden eller nedgravet eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejer har disse oplysninger.

Beføjelsen er indsat, fordi der i medfør af stk. 6 vil blive fastsat regler om en række ledningsoplysninger, som en ledningsejer skal oplyse, når de sender de nødvendige ledningsoplysninger. Oplysningerne, der vil blive fastsat regler om, skal gøre det lettere for graveaktøren at grave sikkert i graveområdet, ved at graveaktøren f.eks. får oplysninger om ledningernes nøjagtighed eller fareklasse og dermed ved, om graveaktøren skal være ekstra påpasselig, når der graves.

For ledninger, der allerede er nedgravet i jorden eller er nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet, kan der for ledningsejeren være meget arbejde forbundet med at skulle efterleve kravene, der er fastsat i medfør af stk. 6. Dette skyldes, at ledningsejere ikke i alle tilfælde vil have alle de oplysninger, der er nødvendige ledningsoplysninger.

Ledningsejeren skal ikke indhente nye oplysninger eller grave ledningerne op for at opfylde kravene i stk. 6. Der vil derfor blive givet mulighed for, at ledningsejer i de felter, der skal udfyldes, kan svare, at ledningsejer ikke har registreret disse oplysninger. Intentionen med bestemmelsen er, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsejer for de ledninger, der er nedgravet i jorden eller er nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet, 3 ½ år efter at det videreudviklede Ledningsejerregister idriftsættes, kun skal udlevere ledningsoplysningerne, i det omfang ledningsejer har dem. Ledningsejer vil dog stadig være ansvarlig for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren.

For nye ledninger, der nedgraves i jorden eller nedgraves i eller anbringes på havbunden inden for søterritoriet, 3 ½ år efter at det videreudviklede Ledningsejerregister er idriftsat, skal ledningsejer som et minimum udlevere de oplysninger, der fastsættes i medfør af stk. 6.

Med det foreslåede *stk. 7* får klima-, energi- og forsyningsministeren en ny beføjelse til at fastsætte regler om ledningsejers udlevering af ledningsoplysninger, herunder at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt digitalt format.

Bestemmelsen er en udmøntning af initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020, der bl.a. skal give et bedre overblik over det nedgravede ledningsnet for at forebygge graveskader. Da standarder kan ændre sig over tid, udmøntes Digitaliseringsstrategien 2016-2020, initiativ 6.3, med en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren for at fremtidssikre, at ministeren i samarbejde med de relevante parter kan fastsætte regler om standardisering og videreudvikling eller ændre standarden, hvis dette bliver nødvendigt, f.eks. hvis brugernes ønsker til standarden ændres. Det forventes, at beføjelsen vil blive anvendt til at fastsætte krav om, at ledningsoplysningerne udveksles i et bestemt standardiseret og digitaliseret, format.

Beføjelsen er blevet udmøntet efter inddragelse af følgegruppen, der er nedsat til at deltage i arbejdet. Følgegruppen har været med til at fastsætte de krav, der skal stilles til ledningsoplysningerne og til standarden, som ledningsoplysningerne skal udveksles efter. Kravene er blevet udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Bekendtgørelsen vil træde i kraft samtidig med at lovforslagets § 1, nr. 8, sættes i kraft af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Med det foreslåede *stk. 7* får klima-, energi- og forsyningsministeren endvidere en beføjelse til at fastsætte regler om, at ledningsoplysninger skal udleveres via de af Ledningsejerregistret udstillede webservices.

Beføjelsen er ny og vil blive brugt til at fastsætte regler om, at ledningsejere skal hente en forespørgsel om ledningsoplysninger via webservice og aflevere svar med ledningsoplysninger via webservice. Det forventes, at der fastsættes regler om, at hentning og svar skal ske via en sikker forbindelse og ved, at ledningsejer identificerer sig med et funktionscertifikat eller et virksomhedscertifikat. Der kan endvidere stilles krav om, at ledningsejeren skal fremsende den unikke id-nøgle, der hører til forespørgslen sammen med ledningsoplysningerne, når ledningsejer, eller dennes tjenesteyder, besvarer en forespørgsel.

Ledningsejer skal udlevere ledningsoplysninger inden for en svarfrist på to timer, hvilket lettest gøres ved at have en automatisk service til brug for besvarelsen. Skal besvarelsen foregå manuelt, kræver det, at en medarbejder behandler hver graveanmodning ved at hente ledningsoplysninger og bilag fra et arkiv og pakke disse korrekt og uploade oplysningerne til Ledningsejerregistret via en brugerflade. Da det er en uforholdsmæssig stor byrde for ledningsejerne at foretage en manuel upload af ledningsoplysningerne, antages det at være det mest hensigtsmæssige at besvare en graveanmodning automatisk via en webservice. En automatisk service letter på denne måde både byrderne forbundet ved en kortere svarfrist samt udleveringen af ledningsoplysninger.

Med det foreslåede *stk. 8*, får klima-, energi- og forsyningsministeren en beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan en ledningsejer, der er oprettet i Ledningsejer som en frivillig ledningsejer efter § 6, stk. 3, 2. pkt., se bemærkningerne til § 1, nr. 7, kan udlevere ledningsoplysninger.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat, fordi ledningsejere efter stk. 1 skal udlevere standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger inden for 2 timer på hverdage inden for almindelig arbejdstid, og der med hjemmel i beføjelsen i stk. 7 kan fastsættes krav om, at udlevering skal ske via webservices. Disse krav kan ledningsejere, der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis, ikke altid opfylde.

Private og virksomheder, f.eks. en landmand, der ejer en dræn- eller vandledning, som går hen over en offentlig vej fra en mark til en anden mark, eller foreninger er ikke forpligtet til at være registreret i Ledningsejerregistret. Det har dog været tilladt at registrere sine ledninger i Ledningsejerregistret, da der kan være betydelige omkostninger forbundet med graveskader på private ledningsnet. Det er derfor vigtigt at være synlig i Ledningsejerregistret, så graveaktøren kan være opmærksom på eventuelle private ledninger. Det bør derfor fortsat være muligt for private og virksomheder, som ikke er forpligtet til at registrere ledninger i Ledningsejerregistret, at registrere interesseområder.

Klima-, energi- og forsyningsministerens beføjelse kan blive anvendt til at fastsætte regler om, at en graveaktør informeres om tilstedeværelse af frivillige ledningsejere, og at ledningsejere ikke sender ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, men at graveaktøren skal være opmærksom på, at der kan være ledninger i det område, som graveaktøren planlægger at grave i. Det kan f.eks. gøres på den måde, at graveaktøren må vurdere, om graveaktøren skal kontakte ledningsejeren og få flere oplysninger om ledningen i graveområdet, hvis graveaktøren har brug for flere oplysninger. Beføjelsen kan også anvendes til at fastsætte regler om, at ledningsejeren kan udlevere ledningsoplysningerne på en bestemt måde.

Beføjelsen forventes først at blive anvendt, når det nærmere behov for regler er undersøgt. Indfasningsperioden vil blive anvendt til at undersøge, hvor mange ledningsejere der er i Ledningsejerregistret på frivillig basis, og om der er behov for at disse ledningsejere er registreret i Ledningsejerregistret og om der skal opsættes regler for disse ledningsejere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2. om ledningsejere, der ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, pkt. 2.5.2. om krav til ledningsoplysninger, der udleveres, 2.6.2. om udlevering af ledningsoplysninger via Ledningsejerregistret og 2.1 om de lovtekniske ændringer.

Til nr. 9

Det foreslås af lovtekniske hensyn at ophæve kapitel 3 a (§§ 9 c og 9 d) og kapitel 3 b (§ 9 e), i lov om registrering af ledningsejere og indsætte kapitel 3 a og kapitel 3 b på ny med denne bestemmelse.

Den lovtekniske ændring skyldes, at der skal indsættes et 2. pkt. i § 9 d, stk. 4, i kapitel 3 a. § 9 d er endnu ikke trådt i kraft, og der kan derfor ikke indsættes et 2. pkt. i stk. 4, medmindre kapitel 3 a ophæves og indsættes på ny.

Kapitel 3 b foreslås ophævet og indsat på ny uden ændringer, fordi der skal indsættes et kapitel 3 c efter kapitel 3 b. Kapitel 3 c kan ikke indsættes lovteknisk, fordi kapitel 3 b endnu ikke er trådt i kraft. Kapitel 3 b skal derfor ophæves og indsættes på ny.

§ 9 c

Det foreslås, at § 9 c indsættes i loven på ny. Bestemmelsen skal gøre det lettere at koordinere gravearbejder. Bestemmelsen indsættes uden ændringer og viderefører gældende ret.

De gældende regler om koordinering af gravearbejder findes i §§ 73 og 74 i lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v. med senere ændringer (vejloven). Efter vejlovens § 74 har graveaktørerne pligt til at undersøge muligheder for at koordinere gravearbejder og kan blive pålagt at dække det dokumenterede tab, som en anden graveaktør eller vejmyndighed har haft, hvis de ikke gør dette. Muligheden for at koordinere skal undersøges, før der graves, og før der anmodes om gravetilladelse.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan en ledningsejer eller graveaktør annoncere et område, som ledningsejeren eller graveaktøren planlægger at skulle grave i. Formålet med at annoncere et område er, at ledningsejeren eller graveaktøren dermed kan dokumentere, at vedkommende har forsøgt at koordinere sit gravearbejde i henhold til vejlovens regler.

Med »koordinering af gravearbejde« forstår en ledningsejers eller graveaktørs undersøgelse af, om flere gravearbejder kan koordineres. Begrebet følger vejlovens definition og er koordineret med Transport og Boligministeriet.

For at tilbyde en løsning på vejlovens forpligtelse om koordineret gravning, forud for ansøgning om gravetilladelse hos de relevante vejmyndigheder, foreslås, at der udvikles en ny funktion i Ledningsejerregistret.

Løsningens placering i Ledningsejerregistret gør, at løsningen, udover at være landsdækkende, kan tilgås via Ledningsejerregistrets almindelige brugerflade og derved blive en integreret aktivitet i forbindelse med gravearbejde. Aktørerne, der anvender Ledningsejerregistret til at forespørge på ledningsoplysninger, skal også med de begrænsninger, der ligger i vejloven, undersøge muligheden for at koordinere gravearbejdet, når der skal graves i en vejs arealer.

Det er derfor oplagt at give mulighed for at koordinere gravearbejder i Ledningsejerregistret. Visningen af de områder, hvor der søges om koordineret gravning kan vises via Ledningsejerregistret.

Det vil være frivilligt at anvende funktionen, da pligten til at koordinere gravearbejde er fastsat i vejlovens § 74. Funktionen foreslås etableret for at gøre det lettere for graveaktører og ledningsejere at opfylde deres forpligtelse til at koordinere gravearbejder i vejlovens § 74.

Transport-, bygnings- og boligministeren har gjort det forpligtende at anvende funktionen til at koordinere gravearbejder i bekendtgørelse nr. 802 af 18. juni 2018 om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje i byer og bymæssige områder. Efter § 2 skal en graveaktør anvende Ledningsejerregistret til at koordinere gravearbejder, hvis ledningsejers ledninger er registreret i Ledningsejerregistret. Det har derfor siden 1. juli 2018 været fastsat, at Ledningsejerregistret skal anvendes til at koordinere gravearbejder.

Det foreslåede *stk. 2* giver en ledningsejer eller graveaktør, der planlægger at grave i et område, mulighed for at forespørge, om der er andre ledningsejere eller graveaktører, der planlægger at grave i samme område, så deres gravearbejder kan koordineres.

Bestemmelsen giver muligheden for at forespørge, før ledningsejeren eller graveaktøren selv annoncerer et planlagt graveområde. Bestemmelsen kan anvendes til at bringe ledningsejere sammen med andre ledningsejere eller graveaktører, der planlægger at grave i samme område.

Bestemmelsen vil gøre det muligt at finde og kontakte potentielle ledningsejere, der kan tænkes at ville deltage i koordineringen ud fra Ledningsejerregistrets interesseområder.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter det foreslåede *stk. 3* fastsætte regler om, hvordan annoncering eller forespørgsel skal ske, så det sikres, at det kan anvendes i praksis af ledningsejere og graveaktører. Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, hvor de nærmere regler om, hvordan graveaktører og ledningsejere kan annoncere et område, hvori de ønsker at grave, eller lede efter andre, de kan grave sammen med, er fastsat. Bestemmelserne og systemet er blevet udmøntet i samarbejde med Vejdirektoratet og KL og med inddragelse af følgegruppen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 d

Det foreslås at indsætte § 9 d i loven. Bestemmelsen skal gøre det lettere at finde ledig kapacitet i føringsrør til samføring af ledninger.

De gældende regler om samføring (anvendelse af ledig kapacitet i føringsrør) findes i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller andre netoperatører kan efter loven anmode om adgang til oplysningerne om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur, f.eks. føringsrør, med henblik på etablering af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation eller etablering af elementer af andre forsyningsnet. Netoperatøren skal snarest muligt og seneste 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen enten give adgang til oplysningerne, skriftligt afvise en anmodning om adgang til oplysningerne, hvis netoperatøren vurderer, at anmodningen ikke er rimelig, eller give et afslag på en anmodning om adgang til oplysningerne, når det er nødvendigt at begrænse adgangen til oplysningerne af hensyn til netsikkerhed og -integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden, den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder, jf. § 2 i bekendtgørelse om begrænsning af oplysningspligt og undtagelser fra krav om højhastighedsforberedelse af bygninger m.v.

En netoperatør defineres i § 9 e, stk. 2, nr. 2, i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. som den, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, samt den, der stiller passiv fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere:

- a) en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af
 - a. gas
 - b. elektricitet, herunder offentlig belysning,
 - c. opvarmning, og
 - d. vand, herunder deponering eller rensning af spildevand, og dræningssystemer,
- b) en transporttjeneste, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne eller
- c) elektroniske kommunikationstjenester via et offentligt kommunikationsnet, uden selv at udbyde elektroniske kommunikationsnet.

Passiv fysisk infrastruktur defineres i § 9 e, stk. 2, nr. 1, som et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, fx rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne og pæle m.v.

Lov om registrering af ledningsejeres anvendelsesområde gælder for ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium. Begrebet eksisterende passiv fysisk infrastruktur dækker over mere end begrebet ledninger i lov om registrering af ledningsejeres forstand og kan derfor ikke benyttes som begreb i § 9 d. Derfor anvendes begrebet føringsrør, der vil dække over størstedelen af de elementer, der indgår i det bredere begreb eksisterende passiv fysisk infrastruktur. Begrebet netoperatør kan heller ikke anvendes, da dette dækker over mere end begrebet ledningsejere i lov om registrering af ledningsejeres forstand, og begrebet ledningsejer anvendes derfor i § 9 d.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan en ledningsejer indberette til Ledningsejerregistret, at ledningsejeren har føringsrør i et geografisk område. Ved føringsrør forstås rør hvori der kan føres en eller flere ledninger. Ledig kapacitet i føringsrør har stor betydning for udrulning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og er med til at sikre nemmere, hurtigere og billigere bredbåndsforbindelser til hele landet. Det er hurtigere og billigere at føre ledninger, f.eks. bredbåndsforbindelser i eksisterende føringsrør i forhold til at skulle nedgrave ledninger, derfor får føringsrør en betydning for muligheden for at udbrede bredbånd hurtigere og billigere. Det er derfor vigtigt fremover også at beskytte denne type ledninger mod graveskader, ligesom ledningstypen vil være en vigtig del af den kommende funktion til samføring.

Formålet med at udnytte andre ledningsejeres føringsrør, er at spare graveudgifterne til etablering af nye ledninger i jorden, og forebygge skader på eksisterende ledninger ved ikke at skulle grave. Den foreslåede mulighed for at indberette føringsrør og søge efter ejere af føringsrør til brug for samføring kan understøtte reglerne i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Det foreslåede *stk. 1* giver en ledningsejer mulighed for at indberette interesseområder til Ledningsejerregistret, som angiver, at ledningsejeren har føringsrør i et område. Bestemmelsen pålægger ikke en pligt for ledningsejere til at indberette ledig kapacitet, men skal gøre det lettere for ledningsejere at komme i kontakt med hinanden. Bestemmelsen om registrering af føringsrør i Ledningsejerregistret skal således give mulighed for at finde ejere af mulige rør til samføring, så de kan komme i kontakt med hinanden.

Med samføring forstås, at en ledningsejer udnytter en anden ledningsejers føringsrør til føring af egne ledninger. Begrebet samføring skal forstås på tilsvarende måde som begrebet fælles udnyttelse, som omfattet af lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Det foreslåede *stk. 2* fastlægger, at en ledningsejer, der planlægger at føre nye ledninger i et område, kan forespørge Ledningsejerregistret, om der er ledningsejere, der har føringsrør i området. Bestemmelsens formål er, at ledningsejere kan komme i kontakt med andre ledningsejere og til dem

kan sende en anmodning om adgang til ledig kapacitet i føringsrør. Udviklingen af den tekniske løsning vil ske med inddragelse af følgegruppen.

I det foreslåede *stk. 3* indsættes der en frist for ledningsejere til at besvare en forespørgsel om adgang til oplysninger om føringsrør snarest muligt og senest 2 uger efter datoen fra modtagelsen af forespørgslen.

I lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. er der fastsat en frist, hvorefter en netoperatør skal besvare en anmodning om adgang til oplysninger om eksisterende passiv fysisk infrastruktur hurtigst muligt og senest 2 uger efter, at anmodningen er modtaget. Der skal derfor udvikles et system til fremsending af sådanne anmodninger, som alene skal sikre, at parterne kan have en fortsat dialog uden om Ledningsejerregistret.

Ledningsejere gives derfor en frist til at besvare en forespørgsel om adgang til oplysninger om føringsrør, der lægger sig op ad fristen i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. En forespørgsel kan imødekommes eller afvises, og ledningsejer skal overholde reglerne i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Klima-, energi- og forsyningsministeren får i det foreslåede *stk. 4* beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør skal ske, og hvordan forespørgsel skal foretages. Formålet er at sikre, at registret kan anvendes til at etablere kontakt mellem flere ledningsejere. Beføjelsen kan ikke beskrives nærmere, da systemet til indberetning og søgning af føringsrør endnu ikke er udviklet. Beføjelsen vil blive udmøntet med inddragelse af følgegruppen, så udvidelsen til det eksisterende Ledningsejerregister kan understøtte kravene sat i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Klima-, energi- og forsyningsministeren får endvidere i det foreslåede *stk. 4* en beføjelse til at fastsætte regler om, at ledningsejere kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, herunder hvilke oplysninger ledningsejeren skal udlevere. Beføjelsen til ministeren foreslås indsat, så Ledningsejerregistret kan understøtte kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Den foreslåede beføjelse skal gøre det muligt for ledningsejere at udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, hvis ledningsejeren f.eks. vurderer, at det er hurtigere og mere hensigtsmæssigt at udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, til brug for vurdering af, om samføring er relevant.

Beføjelsen kan endvidere anvendes til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger ledningsejer som minimum skal udlevere, hvis ledningsejer vælger at udlevere oplysninger gennem Ledningsejerregistret. Det forventes, at der endvidere kan blive fastsat regler om, at de udleverede oplysninger skal overholde krav til formater m.m., som klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte med hjemmel i denne bestemmelse, så oplysninger kan sammenstilles med evt. andre oplysninger, der også udleveres efter denne bestemmelse.

Efter § 9 g, stk. 3, i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. skal en netoperatør udlevere oplysninger om område og føringsvej og type og anvendelse af den passive fysiske infrastruktur. Det forventes derfor, at ledningsejere som minimum skal udlevere disse oplysninger gennem Ledningsejerregistret, hvis beføjelsen udmøntes.

En ledningsejer, der udleverer oplysninger til brug for vurderingen af, om samføring er relevant, skal opfylde kravene, der er fastsat i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. Ledningsejer har derfor 2 uger til at udlevere oplysningerne, jf. bemærkningerne til stk. 3, og kan f.eks. afvise en anmodning om adgang til oplysninger, hvis en anmodning ikke er rimelig og kan undlade at udlevere oplysninger, når det er nødvendigt at begrænse adgangen hertil af hensyn til netsikkerhed og -integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden, den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder, jf. § 2 i bekendtgørelse om begrænsning af oplysningspligt og undtagelser fra krav om højhastighedsforberedelse af bygninger m.v. Ledningsejeren kan endvidere fastsætte de vilkår, som lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. giver mulighed for, når der udleveres oplysninger.

Det vil være frivilligt for ledningsejere at anvende funktionen i Ledningsejerregistret til at udlevere oplysninger om føringsrør til brug for vurdering af, om samføring er relevant i et givent område. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan dog indføre en pligt for ledningsejere til at anvende funktionen, hvis dette bliver efterspurgt eller i øvrigt vurderes mest hensigtsmæssigt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 e

Det foreslås, at § 9 e indsættes i loven. Bestemmelsen er ny og er indsat for at fastsætte regler om sammenstilling af ledningsoplysninger.

Det foreslåede *stk. 1* fastsætter, at Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplysningerne fra ledningsejerne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører eller andre brugere.

Sammenstillingsfunktionen er en ny funktion i Ledningsejerregistret, der skal sammenstille de ledningsoplysninger, Ledningsejerregistret modtager fra ledningsejere, og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren, der har sendt en graveforespørgsel om ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret.

Den nye funktion vil dermed blive et nyt led i udvekslingen af ledningsoplysninger mellem ledningsejer og graveaktør. Funktionen skal gøre de administrative byrder ved udvekslingen mindre og gøre det lettere at få overblik over ledninger i graveområdet. Funktionen er en del af udmøntningen af Digitaliseringsstrategien 2016-2020, initiativ 6.3, om at etablere en digital platform for udvekslingen af data om nedgravet infrastruktur, der skal effektivisere arbejdsgange. »Gøres tilgængelig« skal forstås bredt og omfatter, at Ledningsejerregistret gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren, eller at graveaktøren kan hente ledningsoplysningerne som en datapakke i Ledningsejerregistret.

Andre brugere kan være borgere, advokater eller andre, der forespørger om ledningsoplysninger. Borgere kan f.eks. forespørge om ledningsoplysninger, når de skal grave på deres egen grund, eller en advokat kan f.eks. forespørge om ledningsoplysninger til brug for skatteretssager. Det forventes, at graveaktørerne vil få adgang til ledningsoplysningerne, efterhånden som sammenstillingsfunktionen modtager ledningsoplysningerne fra ledningsejere. Det forventes dog, at graveaktørerne først vil få klarmelding fra Ledningsejerregistret, når Ledningsejerregistret har modtaget svar fra alle ledningsejere, eller besked om eventuelle manglende svar, når fristen er udløbet. Et svar kan også være, at forespørgslen er udtaget til manuel behandling, at ledningen skal påvises af en ledningsejer, eller at der ikke findes ledninger i det pågældende graveområde. Den nærmere udmøntning af bestemmelsen vil ske under inddragelse af følgegruppen.

Sammenstillingsfunktionen hænger sammen med standardiseringen, jf. pkt. 2.5.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Sammenstillingen af ledningsoplysningerne i Ledningsejerregistret vil ikke fungere i praksis, medmindre der stilles krav til formatet og indhold for udleverede ledningsoplysninger, fordi Ledningsejerregistret ikke vil kunne sammenstille ledningsoplysningerne, hvis de er i forskellige formater eller uden målfaste oplysninger.

Den foreslåede sammenstillingsfunktion i Ledningsejerregistret vil gøre det lettere for graveaktørerne at finde ud af, hvor i graveområdet ledninger eller tracéer er placeret. Ledningsejerregistret vil sammenstille ledningsoplysningerne, så det fremmer overblikket over ledninger og tracéer i graveområdet. Herved har graveaktøren ikke længere selv den administrative byrde eller risiko for fejlkilder med sammenstilling af ledningsoplysningerne.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan Ledningsejerregistret ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som sendes til Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret kan dog gøres erstatningsansvarlig for fejl i sammenstillingen af ledningsoplysninger efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Bestemmelsen er ny og er indsat for at fastsætte, hvornår Ledningsejerregistret kan gøres erstatningsansvarlig for en graveskade. Der er som udgangspunkt ikke tænkt nogen ændring i gældende ret på dette punkt. Det vil fortsat være ledningsejerens ansvar at sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret, og ledningsejeren har fortsat ansvaret for, at de udleverede nødvendige ledningsoplysninger er korrekte. Ledningsejerregistret sammenstiller kun de modtagne ledningsoplysninger og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren.

En graveaktør vil derfor fortsat skulle rette henvendelse til ledningsejeren ved skader på ledninger, og ansvaret for graveskaden følger gældende retspraksis, hvoraf det fremgår, at ledningsejeren f.eks. er ansvarlig for skader på ledninger, hvis ledningsejeren har udleveret fejlagtige ledningsoplysninger, ikke har udleveret ledningsoplysninger om ledningen, eller ikke har registreret et interesseområde i Ledningsejerregistret, mens graveaktøren er ansvarlig, f.eks. hvis graveaktøren ikke har indhentet ledningsoplysningerne, har gravet uden at tage hensyn til de udleverede ledningsoplysninger eller ikke giver de modtagne ledningsoplysninger videre til den, der skal grave. Det vil derfor fortsat være de konkrete omstændigheder, der afgør, hvem der har ansvaret for en graveskade.

Ledningsejerregistret vil dog efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarlig for sammenstillingen af ledningsoplysningerne efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler, hvis der sker en fejl under sammenstillingen af ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret vil efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarligt, hvis ledningsoplysningerne som følge af en fejl, som Ledningsejerregistret er ansvarlig for, kommer til at få en forkert placering i forhold til den placering, ledningen har i de ledningsoplysninger, som ledningsejeren har sendt til Ledningsejerregistret.

Ledningsejerregistret vil derimod ikke være ansvarlig for eventuelle skader på ledninger, som skyldes, at graveaktøren graver uden at have modtaget de sammenstillede ledningsoplysninger fra Ledningsejerregistret, f.eks. fordi funktionen til sammenstilling ikke er tilgængelig, og graveaktøren derfor ikke kan tilgå ledningsoplysningerne. Ledningsejerregistret vil heller ikke kunne gøres erstatningsansvarlig, hvis en ledningsejer mangler at udlevere ledningsoplysninger eller sender ledningsoplysningerne for sent.

Der vil derfor blive opsat en række kontroller i sammenstillingsfunktionen for at minimere en række mulige fejl, f.eks. at Ledningsejerregistret ikke har videresendt en graveforespørgsel til ledningsejerne, eller at graveaktøren gøres opmærksom på manglende svar fra en graveaktør, så graveaktøren selv kan rykke for svar. Der opsættes desuden kontroller, så pakken ikke meldes færdig, før alle svar er modtaget korrekt fra ledningsejerne. Der vil f.eks. kunne opsættes kontroller, der sikrer, at sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret overvåger, at antallet af ledningssvar skal svare til det antal ledningsejere, der forventes svar fra. Sammenstillingsfunktionen vil dermed kunne advare en graveaktør, hvis der kun er modtaget svar fra 5 ud af de 7 ledningsejere, der har fået en forespørgsel.

Den nye funktion vil endvidere skulle have en logningsfunktion, der skal kunne dokumentere, hvad der er fremsendt af ledningsejerne, og hvad der er gjort tilgængelig for graveaktørerne. Logningen vil både logge aktiviteterne og selve de dokumenter, der er fremsendt til Ledningsejerregistret og sammenstillingen, der er gjort tilgængelig for graveaktøren. Det vil under udviklingen af den nye funktion blive vurderet, hvordan der vil blive givet adgang til disse oplysninger i tilfælde af tvister mellem en ledningsejer og en graveaktør.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige. Klima-, energi- og forsyningsministeren får beføjelsen, så der kan fastsættes regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre ledningsoplysningerne tilgængelige for graveaktører og andre brugere, når systemet er blevet udviklet. Beføjelsen er i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret blevet udmøntet, så ledningsoplysningerne er kommet frem til graveaktøren, når de er stillet til rådighed i Ledningsejerregistrets kortviser eller kan hentes i Ledningsejerregistret.

Bekendtgørelsen er blevet udarbejdet i løbet af efteråret 2018 og foråret 2019. Udkastet til bekendtgørelse har været i høring i foråret 2019 og skal træde i kraft samtidig med lovændringen. Følgegruppen har været inddraget i udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.6.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 f

Det foreslås, at der indsættes et nyt kapitel 3 c i loven med en § 9 f, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice, så alle kan tilgå disse oplysninger.

Ledningsejerregistret har siden 2015 udstillet graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside, for at gøre det lettere at koordinere gravearbejde og derved nedbringe antallet af gravearbejder og herved også antallet af graveskader. Hjemlen til at udstille graveforespørgsler har imidlertid ikke været klar, og med den nye databeskyttelsesforordning, Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysning og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), er der derfor behov for at give Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet en klar hjemmel til at udstille graveforespørgsler, fordi nogle få graveforespørgsler indeholder personoplysninger, f.eks. navn.

Det foreslås derfor med *stk. 1*, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler. Udstillingen af graveforespørgsler skal sikre, at der er mulighed for kontakt mellem forskellige parter i en række situationer. Graveforespørgslerne skal derfor kunne ses af alle.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat, fordi udstilling af graveforespørgsler kan give graveaktører og myndigheder et samlet overblik over grave- og anlægsaktiviteter i et graveområde med henblik på at koordinere gravearbejde med andre graveaktiviteter eller til myndighedernes administrative sagsbehandling. Øget koordinering af gravearbejde nedbringer antallet af gravearbejder og derved antallet af graveskader og gravegener for det omkringliggende samfund.

Udstillingen kan desuden benyttes til undersøgelser i forbindelse med graveskader og give en indikation på, hvem der har gravet i området, eller om en graveaktør har forespurgt om ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret forud for gravearbejde. Borgere får endvidere mulighed for at kontakte en graveaktør, f.eks. hvis afspærringerne er væltet.

Ledningsejerregistret udstiller graveforespørgselsnummer, oprettet dato, firmanavn eller navn (hvis oprettet af privatperson), CVR og telefonnummer. Nogle få af de udstillede graveforespørgsler indeholder persondata i form af navn og telefonnummer på et enkeltmandsfirma eller en privatperson, der har oprettet en graveforespørgsel.

Efter den foreslåede *stk. 2* kan klima-, energi- og forsyningsministeren udstille graveforespørgslerne fra oprettelsestidspunktet. De udstillede graveforespørgsler foreslås slettet 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Ministeren får en beføjelse til at fastsætte regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat for at give klima-, energi- og forsyningsministeren hjemmel til at udstille graveforespørgslen, når denne er oprettet og som udgangspunkt i en periode på 10 år. Perioden på 10 år er fastsat for at give en ledningsejer, der opdager en skade på en ledning, mulighed for at undersøge, hvem der har gravet i området, hvor ledningen blev beskadiget, i en længere årrække. Dette skyldes, at en skade i nogle tilfælde først opdages længe efter, at skaden er sket, f.eks. hvis en ledning er blevet beskadiget af gravning, men uden at ledningen er blevet gravet over.

Den foreslåede bestemmelse giver en beføjelse til klima-, energi- og forsyningsministeren, så ministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig. Særlige forhold kan f.eks. være, hvis der er en konkret graveskade, og der er en tvist mellem en ledningsejer og en graveaktør om en skade. I sådanne tilfælde kan der være behov for at forlænge perioden, hvor graveforespørgsler i et område gemmes og kan vises.

Med det foreslåede *stk. 3* kan klima-, energi- og forsyningsministeren beslutte, at en graveforespørgsel skal anonymiseres, hvis særlige forhold taler for dette.

Beføjelsen indsættes for at sikre, at privatpersoner, der f.eks. har hemmelig adresse eller på anden måde ønsker at være anonym, kan forespørge, uden at deres navn og kontaktoplysninger bliver tilgængelig. Privatpersoner kan derfor anmode om, at deres forespørgsel bliver anonymiseret, så alle kan se, at der er forespurgt om ledningsoplysninger i et givent område, men ikke kan se, hvem der har forespurgt om oplysningerne, og hvad personens telefonnummer er.

Anonymiseringen gælder alene i forhold til udstilling af data og gælder derfor ikke ved registreringen af en graveforespørgsel af hensyn til historik. Muligheden for at få en graveforespørgsel anonymiseret kan derfor ikke misbruges af aktører, der ønsker at undgå at blive stillet til regnskab for en eventuel graveskade eller for at undgå eventuel betaling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det foreslås, at lovens § 11, *stk. 3 og 4*, ophæves, og at der i stedet indsættes, at der kan opkræves rykkergebyr efter renteloven.

Efter gældende ret skal rykkergebyret reguleres en gang årligt efter nettoprisindekset. Rykkergebyret er i 2019 på 87 kr.

Renteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 459 af 13. maj 2014, fastsætter et loft på et rykkergebyr på 100 kr. Dette betyder, at rykkergebyret fastsat efter lov om registrering af ledningsejere om en årrække kan risikere at komme til at stride mod rentelovens bestemmelser om, at rykkergebyret højst må være på 100 kr., fordi rykkergebyret efter lov om registrering af ledningsejere skal reguleres hvert år.

Det foreslås derfor, at der indsættes et nyt *stk. 3*, hvorefter der kan opkræves rykkergebyr efter renteloven.

Ændringen vil betyde, at der kan opkræves rykkergebyr ved forsinket betaling, men rykkergebyret ikke længere skal reguleres hvert år, og det vil følge rentelovens bestemmelser. Det er ikke med ændringen hensigten, at rykkergebyret skal stige i 2020, men det på sigt kan stige på samme måde som efter de gældende regler, og på en sådan måde at det ikke kan blive højere end rentelovens fastsatte loft for rykkergebyret.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås, at § 1, nr. 7, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere ophæves.

Af lovtekniske grunde er det nødvendigt at ophæve § 1, nr. 7, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, og indsætte ændringspunktet i lov om registrering af ledningsejere ved denne lovs § 1, nr. 3. Ændringspunktet er endnu ikke trådt i kraft, hvilket betyder, at nummerflytningen, som ændringspunktet også gennemfører, heller ikke er trådt i kraft. § 3, stk. 1, nr. 2, i lov om registrering af ledningsejere, som bliver til § 3, stk. 1, nr. 5, som følge af ændringerne, kan derfor ikke ændres, medmindre ændringspunktet ophæves og indsættes på ny.

Formålet med ophævelsen af ændringspunktet er at gennemføre ændringen i § 1, nr. 4, dvs. ændring af § 3, stk. 1, nr. 2, som bliver nr. 5. § 3, stk. 1, nr. 2, om ”en offentlig myndigheds ledning” ændres endvidere, fordi bestemmelsen alligevel skal ophæves og indsættes på ny. Ændringen gennemføres, fordi ændringen i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere blev for bred i forhold til den oprindelige formulering, se bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 2

Det foreslås, at § 1, nr. 17, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere ophæves.

Af lovtekniske grunde er det nødvendigt at ophæve § 1, nr. 17, i lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, og indsætte ændringspunktet i lov om registrering af ledningsejere ved denne lovs § 1, nr. 8. Dette skyldes, at ændringspunktet endnu ikke er trådt i kraft, og der derfor ikke kan ændres i dette.

Formålet med ophævelsen af ændringspunktet er at indsætte en sætning i stk. 7 og indsætte et stk. 8. I stk. 7 foreslås der indsat, at udlevering af ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret skal ske via de af Ledningsejerregistrets udstillede webservices. I stk. 8 gives klima-, energi- og forsyningsministeren en beføjelse til at fastsætte regler om, hvordan ledningsejere, der er omfattet af lovens § 6, stk. 3, kan udlevere ledningsoplysninger, se bemærkningerne til § 1, nr. 8, stk. 7 og 8.

Til nr. 3

Med det foreslåede *stk. 3* indsættes en overgangsbestemmelse, så graveaktører i de første 3 ½ år efter at loven er sat i kraft skal kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende regler i lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018.

Det foreslåede *stk. 3* er nyt og indsættes, for at graveaktører de første 3 ½ år efter loven er sat i kraft, kan modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere.

Bestemmelsen foreslås indsat, fordi graveaktører skal modtage ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, når lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere træder i kraft. De første 3 ½ år, efter loven træder i kraft, kan ledningsejere imidlertid stadig udlevere efter de hidtidig gældende regler, hvilket betyder, at ledningsejere kan udlevere ledningsoplysninger direkte til graveaktøren, se bemærkningerne til § 3. Graveaktører skal derfor også kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende regler i denne periode for at være sikker på at modtage alle ledningsoplysninger fra ledningsejere.

Bestemmelsen betyder derfor, at graveaktører stadig kan modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere, der ikke udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret under indfasningsperioden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2020, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at klima-, energi- og forsyningsministeren får beføjelse til at sætte § 1, nr. 3-6 og 8-9, og § 2 i kraft på et andet tidspunkt. Dette tidspunkt vil blive, når det videreudviklede Ledningsejerregister bliver sat i drift.

Det forventes på nuværende tidspunkt at ske primo 2020, forventeligt den 1. januar 2020, men klima-, energi- og forsyningsministeren får beføjelsen, så ministeren kan sætte bestemmelserne i kraft på et andet tidspunkt, hvis videreudviklingen af Ledningsejerregistret bliver forsinket.

Med de foreslåede *stk. 3-5*, indsættes en overgangsbestemmelse, så ledningsejere i de første 3 ½ år efter at lovens § 1, nr. 8, er sat i kraft kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende regler i lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018.

Efter gældende ret skal ledningsejerne udlevere ledningsoplysninger til en graveaktør, der har sendt en forespørgsel om ledningsoplysninger til ledningsejeren via Ledningsejerregistret. Ledningsejer skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage, efter ledningsejer har modtaget forespørgslen, og ledningsoplysningerne kan udleveres i det format, som ledningsejer har oplysningerne i.

Med lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere skal ledningsejere udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret sammenstiller de modtagne ledningsoplysninger og gør disse tilgængelige for graveaktører i Ledningsejerregistrets kortviser eller som data, der kan hentes af graveaktøren og anvendes i graveaktørens eget system.

Lovændringens ikrafttræden er udformet på en sådan måde, at bestemmelserne om Ledningsejerregistrets funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger sættes i kraft, når systemet bliver idriftsat, hvilket forventes at ske primo 2020, mens bestemmelserne om ledningsejernes udlevering af ledningsoplysninger og graveaktørernes anvendelse af ledningsoplysningerne først sættes i kraft 3 ½ år efter at systemet er idriftsat, dvs. forventet i midten af 2023. Ledningsejere skal derfor frem til 2023 udlevere efter de hidtidig gældende bestemmelser i lov om registrering af ledningsejere, hvilket betyder, at de skal udlevere ledningsoplysninger direkte til en graveaktør, der har forespurgt om ledningsoplysninger.

Først når samtlige bestemmelser i lovændringen er trådt i kraft, vil det være Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets (Ledningsejerregistrets) myndighedsopgave at sammenstille ledningsejernes udleverede ledningsoplysninger og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for den graveaktør, der har sendt en forespørgsel om ledningsoplysninger.

De forskellige ikrafttrædelsesdatoer skyldes, at ledningsejerne skal have tid til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger samt udvikle systemer til at kunne udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Ledningsejere har derfor fået en indfasningsperiode på 3 ½ år til at blive klar til at udlevere ledningsoplysninger gennem funktionen

til at sammenstille ledningsoplysninger, og det er hensigten med perioden, at ledningsejerne kan begynde at anvende Ledningsejerregistrets funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger, når ledningsejeren er klar til at udlevere ledningsoplysninger på den nye måde.

Bestemmelsens ikrafttræden 3 ½ år efter at det videreudviklede Ledningsejerregister er idriftsat, er dog blevet en hindring for hensigten. Det skyldes, at det under indfasningsperioden ikke er en myndighedsopgave for Ledningsejerregistret at sammenstille og udlevere de sammenstillede ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret kan modtage ledningsoplysninger og sammenstille disse, men Ledningsejerregistret kan ikke udlevere ledningsoplysningerne til graveaktørerne uden at indgå en særskilt tjenesteyderaftale med både ledningsejere og graveaktører, og uden at udleveringen kommer til at ske i strid med reglerne om statsstøtte, fordi Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets under indfasningsperioden være en tjenesteyder på lige fod med andre private tjenesteydere, når en ledningsejer udleverer sine ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har fået en bevilling og gebyrmidler til at videreudvikle Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistrets betalingsmodel er fastsat i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, så en graveaktør betaler et gebyr, der dækker Ledningsejerregistrets drift, videreudvikling m.m., når graveaktøren forespørger om ledningsoplysninger i registret.

En ledningsejer, der udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret under indfasningsperioden, betaler ikke for den ydelse, som ledningsejeren modtager af Ledningsejerregistret. Dette skyldes, at graveaktører betaler for den ydelse, som ledningsejeren modtager af Ledningsejerregistret, mens ledningsejerne selv vil betale for ydelsen, hvis denne får en anden tjenesteyder til at udlevere ledningsoplysninger for sig. Ledningsejere vil dermed under indfasningsperioden modtage statsstøtte fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

En graveaktør, der modtager ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, betaler for ydelsen med udlevering af sammenstillede ledningsoplysninger, som graveaktøren modtager af Ledningsejerregistret, men kun til det i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere fastsatte gebyrloft, som pt. er på 104.000 kr. Graveaktøren betaler i dag selv udgiften til sammenstillingen af ledningsoplysningerne til brug for gravearbejdet enten ved selv at sammenstille oplysningerne eller betale en tjenesteyder for ydelsen. Det må forventes, at ydelsen hos en privat tjenesteyder vil være dyrere, end den merudgift der vil være forbundet med, at Ledningsejerregistret står for sammenstillingen. Graveaktøren får derved i indfasningsperioden, ydelsen med sammenstilling af ledningsoplysninger billigere eller uden betaling, når gebyrloftet er nået, gennem Ledningsejerregistret end ved betaling af privat tjenesteyder. Det betyder, at en graveaktør modtager statsstøtte af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Når indfasningsperioden er afsluttet, og hele lovændringen er sat i kraft, vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke længere yde ledningsejere og graveaktører statsstøtte, fordi det på dette tidspunkt er ministeriets myndighedsopgave at udlevere sammenstillede ledningsoplysninger.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil endvidere under indfasningsperioden få en konkurrencemæssig fordel frem for private tjenesteydere. Dette skyldes, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet får en bevilling og gebyrmidler til at videreudvikle Ledningsejerregistret, så ledningsoplysninger kan udleveres gennem registret. Andre potentielle tjenesteydere skal selv finansiere et system til den nye måde at udlevere ledningsoplysninger, hvis en potentiel tjenesteyder

vælger at gå ind på markedet med at udlevere og sammenstille standardiserede ledningsoplysninger i de 3 ½ år, indtil det bliver Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets myndighedsopgave at udlevere sammenstillede ledningsoplysninger. De potentielle tjenesteydere vil dermed få 3 ½ år til at afskrive omkostningerne til udvikling af deres systemer, svarende til indfasningsperioden.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet får dermed en konkurrencefordel i forhold til andre potentielle tjenesteydere, fordi ministeriet får en bevilling, og fordi Ledningsejerregistret kan afskrive systemet over en længere periode end andre tjenesteydere, der derfor med en vis sandsynlighed vil være dyrere at anvende end Ledningsejerregistret.

Det er dog en tænkt situation, at tjenesteydere skulle gå ind på markedet, især i forhold til at udvikle løsninger, der kan sammenstille standardiserede ledningsoplysninger. Dette skyldes, at markedet vil være begrænset i indfasningsperioden, fordi ledningsejerne vil være ved at omstille deres systemer og standardisere deres ledningsoplysninger, og at ledningsejerne løbende vil begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret under indfasningsperioden.

Der er dog en risiko for, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan blive indklaget for Konkurrencerådet for at yde statsstøtte til ledningsejere og graveaktører og udøve konkurrenceforvridende tjenesteydelser i markedet, hvis loven ikke ændres, så ministeriet får hjemmel til at udlevere ledningsoplysninger, når det videreudviklede Ledningsejerregister bliver sat i drift. Den foreslåede overgangsbestemmelse indsættes derfor for at give ministeriet myndighedsopgaven, når det videreudviklede Ledningsejerregister idriftsættes, mens det samtidig sikres, at ledningsejerne får tid til at standardisere og digitalisere ledningsoplysninger og udvikle deres systemer.

Med det foreslåede *stk. 3* indsættes der en overgangsbestemmelse, som skal gælde de første 3 ½ år, efter § 1, nr. 8, er sat i kraft, der betyder, at ledningsejere i de 3 ½ år kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtidig gældende bestemmelser, dvs. direkte til graveaktørerne. Overgangsbestemmelsen vil dermed give ledningsejerne 3 ½ år til at udvikle deres systemer og standardisere deres ledningsoplysninger.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat for at give Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (Ledningsejerregistret) myndighedsopgaven med at sammenstille og udlevere de sammenstillede ledningsoplysninger, når det videreudviklede Ledningsejerregister idriftsættes, og sikre at ledningsejerne får en indfasningsperiode. Indsættelsen af overgangsbestemmelsen betyder, at lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere kan gennemføres efter hensigten.

Med det foreslåede *stk. 4* får ledningsejere, der har flere ledningstyper, mulighed for, at de kan standardisere og digitalisere deres ledninger i et eller flere interesseområder og udlevere disse ledninger gennem Ledningsejerregistret, selv om ledningsejeren udleverer ledninger i et andet interesseområde direkte til graveaktøren.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat for at give en ledningsejer, der skal standardisere og digitalisere ledninger i flere interesseområder, mulighed for at udlevere ledningsoplysninger hurtigere gennem Ledningsejerregistret. Ved at indsætte bestemmelsen behøver ledningsejere ikke have standardiseret og digitaliseret alle ledninger i alle interesseområder, før ledningsejeren kan begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Bestemmelsen vil give ledningsejere mulighed for at tilslutte interesseområder til udlevering gennem Ledningsejerregistret,

når de er klar til at udlevere. De kan dermed i indfasningsperioden selv bestemme, om de vil udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret for alle deres interesseområder, eller kun en delmængde. Dermed får ledningsejerne større fleksibilitet i deres tilslutningsproces, og det forventes, at ledningsejerne hurtigere vil kunne udlevere dele af deres ledningsoplysninger via Ledningsejerregistret.

Efter det foreslåede *stk. 5* skal en ledningsejer i indfasningsperioden udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage, efter at graveforespørgslen er indsendt.

Efter de gældende bestemmelser i lovens § 8 skal ledningsejer udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er indsendt.

Den foreslåede bestemmelse vil videreføre gældende ret de første 3 ½ år, efter § 1, nr. 8, sættes i kraft, så ledningsejere i indfasningsperioden skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er oprettet, selv når ledningsejer udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Bestemmelsen foreslås indsat, fordi en graveaktør, der modtager ledningsoplysninger både gennem Ledningsejerregistret efter de nye bestemmelser og efter de hidtidig gældende bestemmelser, skal vente, indtil graveaktør har modtaget alle ledningsoplysninger.

Fastsættes der et krav om, at ledningsejer skal udlevere senest inden for 2 timer under indfasningsperioden, kan dette pålægge ledningsejere en byrde, uden at en graveaktør får en tilsvarende fordel, fordi graveaktøren alligevel kan komme til at vente op til 5 hverdage, hvis andre ledningsejere udleverer efter de gældende bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.